

14 HR CAND MERC
F V PAULSEN
CHR WINTHERS VEJ 4
8600 SILKEBORG

MULTIPLEX ER NOGET SÆRLIGT!

MULTIPLEX 79-program...

...med endnu flere fordele for den kræsne pilot, der kun ønsker det bedste.

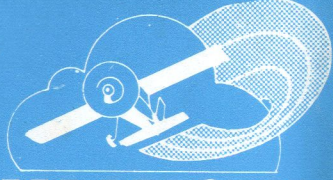

PROFI MODUL: Vekselsmoduler til sender og modtager (du vælger selv din frekvens). Dobbeltmixer, dobbelt reduktioner, multiautenhed med 8 kontaktfunktioner, kombikontakt, servoomløbsretningen ændres i senderen. Plus alle de øvrige, kendte fordele.

ROYAL MODUL: Vekselsmoduler til sender og modtager. Styrepinde udført som på Profi, servoomløbsretningen ændres i senderen efter behag, kombikontakt, 7 kanal sender og modtager, diagnosekabel m.m.

EUROPA SPORT 3 eller 4: 3 eller 4 proportionale kanaler, udskiftelige HF-moduler i senderen, lille, handy modtager, servoomløbsretningen ændres i senderen, rat til auto kan monteres i stedet for den ene styrepind, nyt elegant design. Et anlæg for den, der ønsker at starte billigt og samtidig have mulighed for senere at udvide anlægget.

Nyt 1979-katalog med hele det komplette MULTIPLEX-fjernstyringsprogram er nu på lager. Køb det hos din forhandler eller direkte hos importøren. Specielt katalog med fly-, bil- og bådmodeller samt hele det store løseleprogram fra MULTIPLEX leveres fra ca. 1. august.

MAAETOFT & CO
Rådhusstrøget 4
8900 Randers
Tlf. 06-42 58 15

ISSN 0105-2578

rc-information

Nr. 60 - oktober 1979

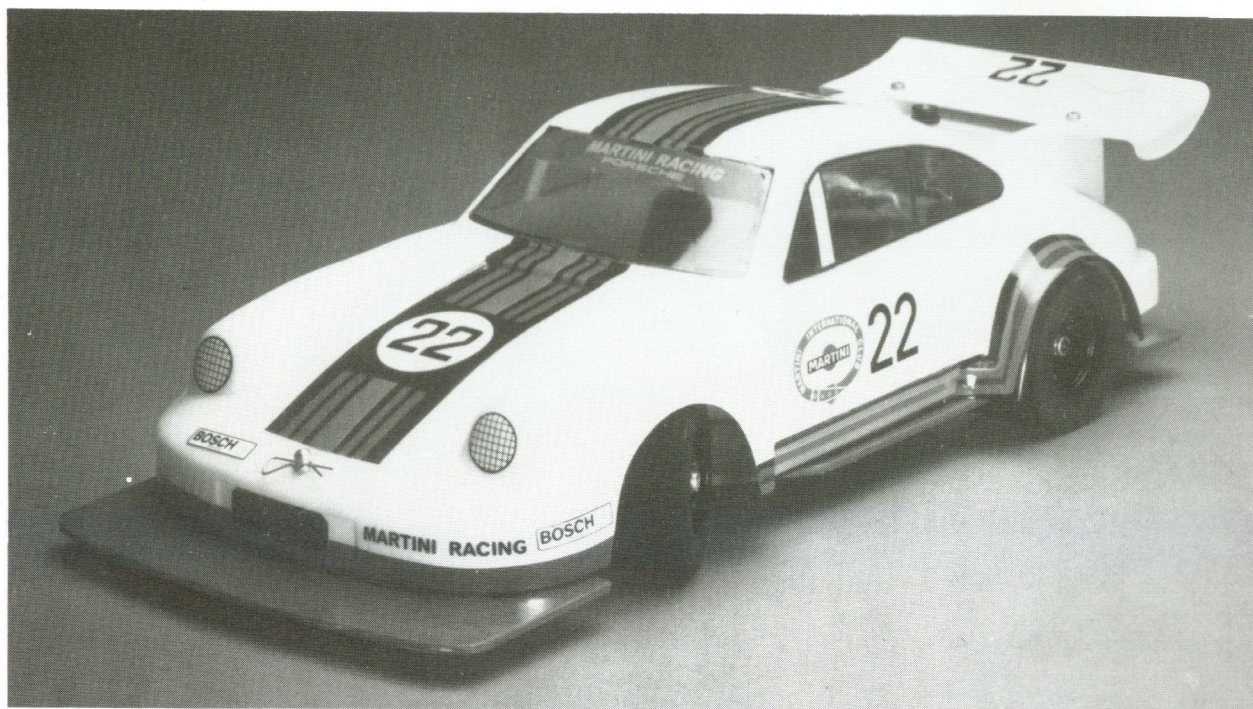

Alt om radiofjernstyrede modelfly

Kr. 10,-

Graupner-nyt

om el-biler

Udover de fire typer biler i størrelse 1:12

4970 Porsche Carrera RSR Turbo

4971 Ferrari

4972 BMW 3,3 CSL

4974 Chevrolet Corvette SA

er den længe ventede

4973 Renault Alpine

(størrelse 1:10, 3 gear, uafhængigt affjedrede hjul, terrængående)

nu også leveringsklar. Spørg hos forhandleren.

Den endnu ikke fremkomne (men i august ventede)

4985 RC-Elektro-Car

(størrelse 1:8, samme chassis som gløderørsbilen)

er reduceret med ca. 300 kroner.

Sæsonens el-bil nyheder

4975 Porche

4976 Renault

med forhjulstræk, størrelse 1:12, pris ca. kr. 830,-, ventes i august. Fire kuglelejer i forhjulene, ekstra kraftig foraksel og ophæng. Disse el-biler kan trækkes rundt i svingene, mens »bagskubbere« smider bilens bagende ud — altså større hastighed!

Generalagentur og import:

IB ANDERSEN HOBBY ApS

9620 Aalestrup, tlf. (08) 64 13 33

Hvis du vil være mester ...

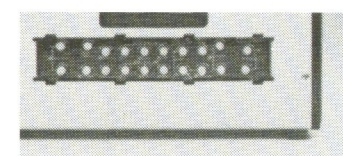

Selv den bedste RC-pilot skal have det rette anlæg for at komme til tops. Futaba's fuldt programmerbare Modul System-anlæg vil også passe dig. Blandt de mange fordele, som dette avancerede anlæg har, kan nævnes:

- Dual-Rate
- Indbygget mixer
- Roll-trykknop
- Slow-roll trykknop m. forudindstilling på tre servoer
- Stilbar servovandring i begge omdrejningsretninger
- Direkte servokontrol
- Udskiftelige moduler i sender og modtager.
- Anlægget leveres til 27, 35 og 40 MHz.

Futaba Modul System-anlæggene fås i tre udgaver, FP-5JN m. 5 kanaler (til helikoptere), FP-6JN m. 6 kanaler og FP-8JN m. 8 kanaler.

Futaba laver også servoer, der kan udnytte disse anlægs fordele fuldt ud — den hedder FP-S 121 og er vand- og olie-tæt og har 2 kuglelejer.

På bagsiden af senderen findes programmeringspanelet.

Futaba har eget serviceværksted i Danmark, og alle reservedele lagerføres.

... så har vi dit radioanlæg ...

THORNGREEN

Vimmelskaftet 34, 1161 København K, tlf. (01) 14 46 48
Nørrebrogade 182, 2200 København N, tlf. (01) 83 03 62
Herlev Torv 2, 2730 Herlev, tlf. (02) 84 17 65
Lyngby Storcenter, 2800 Lyngby, tlf. (02) 88 72 05
Tåstrup Stations Center, 2630 Tåstrup, tlf. (02) 99 24 00

»Vi har Danmarks billigste hobbypriser — ring eller kig ind«

Nyhed fra RC modelsport

Pitts Special

Byggesættet indeholder glasfiberkrop med cowl, færdigbeklædte vinger, overgangsstykke mellem krop og vinge, udskåret haleplan, højderor og sideror, understel med hjulkasser, beklædning til understel, vakuumformet cockpit, vakuumformet pilotsæde, vakuumformet nakkestøtte, vakuumformet instrumentpanel, stræbere til krop og vinge, udskårne trædele, udførlig byggevejledning.

Pris kr. 865,-

PITTS SPECIAL i skala 1:5

Denne model er ikke bare en lækkerbidsken for skalaeksperter men også for den modelflyver, der vil flyve med en naturtro model.

Modellen udviser overordentligt fine flyveegenskaber, og udrustet med en 10 ccm motor flyver den alle kunstflyvningsfigurer.

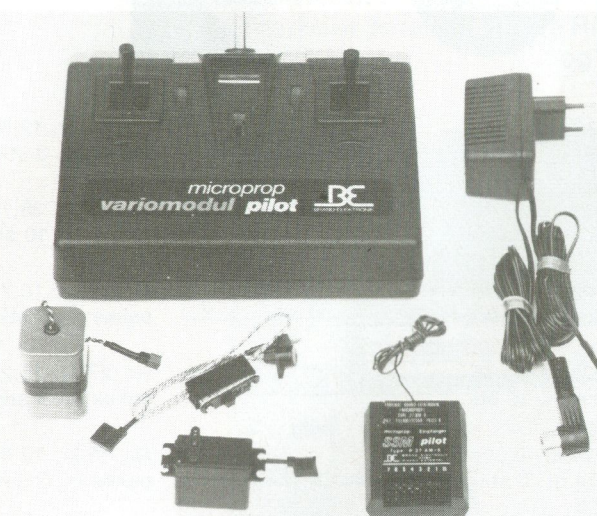
En ægte starmodel fra RC Modelsport

Spændvidde.....	1.200 mm
Længde	1.030 mm
Samlet planareal.....	56 dm ²
Vægt flyveklar.....	3.500 gram
Planbelastning	62 gram/dm ²
Motor	10 cm ³

microprop

ENDELIG kom det nye kvalitetsanlæg fra MICROPROP!

VARIOMODUL PILOT

SSM (10 Khz) 27 og 40 Mhz.

Komplet anlæg bestående af:
4/6-kanals sender, sendermodul, 7-kanals modtager, 1 rormaskine MPR 26, senderrakke 8/500 mA, modtagerakke 4/500 mA, kontaktsæt, lader samt et krystalsæt.
Bestnr. 1351.

SENSATIONSPRIS
KUN 1348,00

Samme sæt — dog kun med 3/6-kanals sender Best.nr. 1350. Kr. 1248,00
Anlægget leveres også i økonomiudgave, med batterikasser i stedet for akkuer Best.nr. 1308. Kr. 895,00
På 35 Mhz-båndet leveres sættet med FM-moduler som i Variomodul/Variomodul Prof.-anlæggene.
Sæt som nr. 1351 — dog med FM-moduler Best.nr. 1352. Kr. 1620,00

PRISFALD!

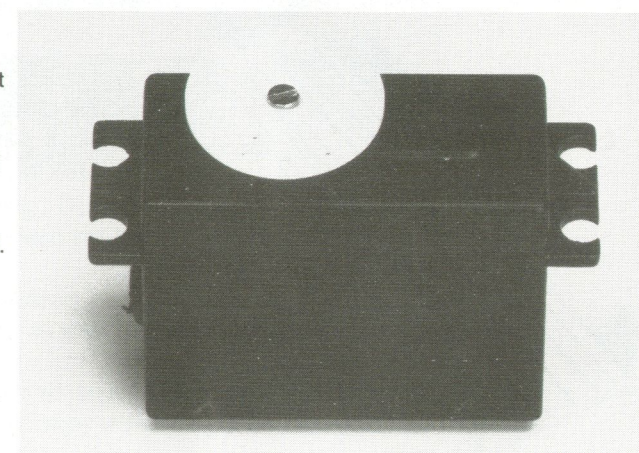
VARIOMODUL med 2 rormaskiner nr. 1909 Best.nr. 1300. Kr. 2598,00
VARIOMODUL PROFESSIONEL med 2 rormaskiner nr. 1939 Best.nr. 1302. Kr. 3998,00
VARIOMODUL FAVORIT med 4-kanals sender og 2 rormaskiner nr. 1909 Best.nr. 1304. Kr. 2298,00
VARIOMODUL FAVORIT med 7-kanals sender og 2 rormaskiner nr. 1909 Best.nr. 1307. Kr. 2459,00

KUN 198,00!

— for den nye MPR 26 rormaskine. 45 x 19 x 36 mm. Tr.-kraft 1500 p.
Best.nr. 1937.

MPR 21/22 Lin/Rot. 53 x 23 x 36 mm. Tr.-kraft 1800/2000 p.
Best.nr. 1909/1919. Kr. 248,00

MPR 23 Professionel servo. Roterende. Med KUGLELEJE. 53 x 23 x 36 mm. Tr.kraft 2200 p.
Best.nr. 1939. Kr. 358,00

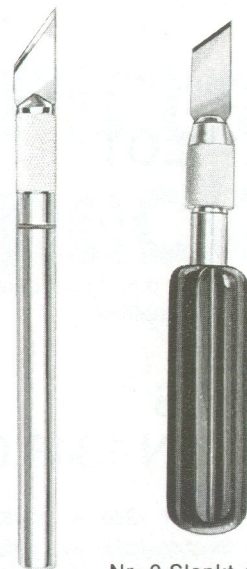
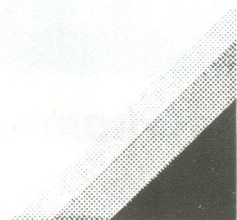
IMPORTØR:

John Vestergaard Hobbyleg ApS

8800 Viborg
Telf. (06) 62 70 77

Se det nye anlæg og nyhedskataloget hos din hobbyforhandler!
Vi henviser gerne til nærmeste forhandler.

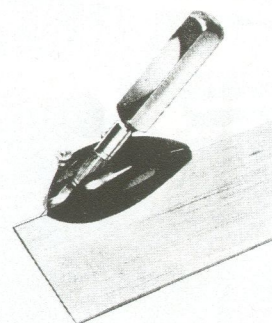
X-ACTO

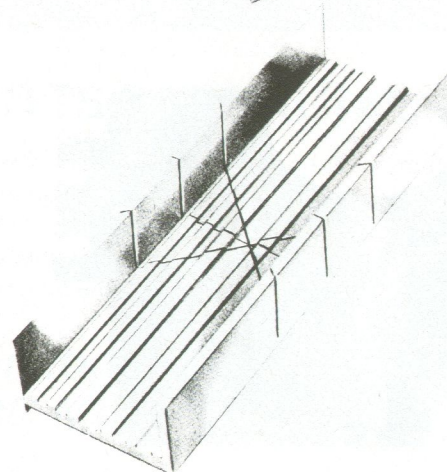
Nr. 2 Slankt aluminiumsskaft kr. 16,75

Nr. 5 Solidt riflet plastic-skaft kr. 20,-

	Nr. 18 kr. 9,00 pakke m. 5 stk.		Nr. 25 kr. 12,50 pakke m. 3 stk.
	Nr. 19 kr. 16,75 pakke m. 10 stk.		Nr. 28 kr. 35,75 pakke m. 10 stk.
	Nr. 22 kr. 12,75 pakke m. 5 stk.		Nr. 26 kr. 10,75 pakke m. 3 stk.
	Nr. 23 kr. 35,75 pakke m. 10 stk.		Nr. 27 kr. 15,25 pakke m. 3 stk.
	Nr. 24 kr. 9,00 pakke m. 5 stk.		Nr. 15 kr. 12,50 pakke m. 3 stk.

Sammen med kniv 5 kan denne listeskærer fremstille lister af finer. Kan indstilles til listebredder fra 3 til 12 mm. Kr. 29,50.

Skærekasse i aluminium, indvendig bredde 44 mm. Kr. 35,75. Passer til savblad 039 (ikke afbilledet), der anvendes sammen med kniv 5. Kr. 19,50.

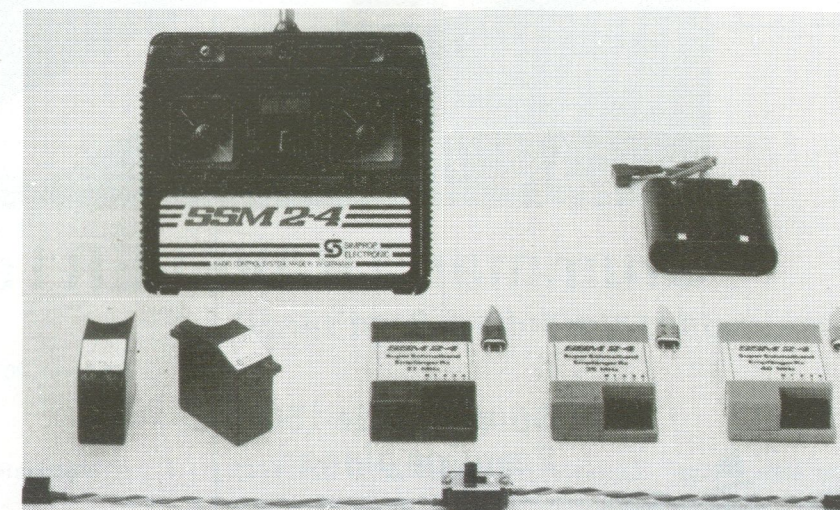
Vejl. udsalgspriser incl. moms.

Desuden føres andet værktøj, se det hos din hobbyforhandler og køb DANSK HOBBYs nye katalog,

DANSK HOBBY

SIMPROP

KINGO HOBBY har fået agentur på SIMPROP's produkter. Dette tyske kvalitetsmærke er berømt for sine RC-anlæg samt sine fine byggesæt til RC-fly og RC-både.

SSM 2-4. Det nye Simprop økonomianlæg med enten 2- eller 4-kanals sender, 4-kanals modtager og 2 servoer. Ombygningssæt fra 2- til 4-kanal kan leveres.

De velkendte Simprop Contest-anlæg. Disse driftssikre anlæg har vundet mange venner verden over. Vi leverer dem fra lager til en forbløffende lav pris.

Du kan bestille alt fra Simprop's katalog hos os. Hvis vi ikke skulle have tingene på lager, kan vi skaffe dem hurtigt.

Vi har komplet reservedelslager til såvel Simprop SSM 2-4 som Simprop Contest-anlæggene. Reparationer udføres på autoriseret værksted.

Nu er sommeren slut — så vi udvider åbningstiden til:
mandag-torsdag kl. 10-17.30, fredag kl. 10-19, lørdag kl. 9-12.

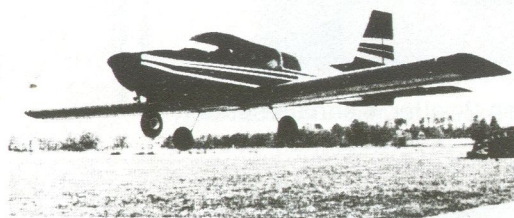
KINGO HOBBY

Kingosgade 15
1818 København V
Tlf. (01) 23 02 13

Grumman TRAVELER i skala 1:6 til motorer fra 5-8 cm³.

Spændvidde 150 cm.
Færdige planer.

Kr. 595,-

GLAFA HOBBY

Nørregade 5
4100 Ringsted
03-61 51 61

VESTJYDSK HOBBY

Strandbystrøget 14
6700 Esbjerg
05-12 23 06

HOBBY HYTTEN

Nygade 4
8600 Silkeborg
06-82 13 52

ODENSE HOBBYFORRETNING

Vesterbro 42
5000 Odense
39-12 21 04

HOBBY HOUSE

Paradisgade 12
8000 Århus C
06-12 00 62

FARVE & HOBBYHJØRNET

Klosterplads 4
5700 Svendborg
09-21 31 31

KOLDING HOBBY

Søndergade 21
6000 Kolding
05-52 07 22

JEFSSEN HOBBY & ELEKTRONIK

Østergade 5-7
6400 Sønderborg
04-42 58 88

TEDDY LEGETØJ & HOBBY

Nørretorv
7100 Vejle
05-82 39 14

ÅLBORG HOBBY SERVICE

Nørregade 18
9000 Ålborg
08-12 13 15

HØJRUP HOBBY

Br. Seidelinsgade 5
9800 Hjørring
08-92 50 73

rc-information

RC-information er medlemsblad for RC-unionen (Radiostyringsunionen) og leveres automatisk til unionens medlemmer. Pris for årsabonnement i øvrigt er Dkr. 48,-.

RC-information udkommer den første i alle lige måneder. Stof og annoncer må være ekspeditionen i hænde senest den første i måneden forud for udgivelsen.

Redaktion:

Ole Meyer (ansv.)
Paludansvænge 4, 4700 Næstved
Telf. (03) 72 21 07

Preben Nørholm

Godthåbsvej 7, 7400 Herning

Ekspedition:

RC-unionen
Paludansvænge 4, 4700 Næstved
Telf. (03) 72 21 07
Postgiro: 3 26 53 66

Sats:

Combisats, 4800 Nykøbing F.

Tryk:

Gefion Tryk, 4700 Næstved

Oplag:

Dette nummer er trykt i 2.000 eks.

Forsiden:

Norske Elisabeth Paulsen med husbond Tore's eksperimentalkunstflyvningsmodel. Modellen er forsynet med en skubbende OPS motor i et ducted fan system. Propellen er skåret i birk og har en diameter på 8", en stigning på 10" og en bladbredde på 2". Modellen klarer de fleste manøvrer udmærket, men det kniber med figur M på grund af finnearrangementet.

Nr. 60 — oktober 1979

10. årgang

Dansk Idræts-Forbund er kørt fast

Som man vil huske, har de tre danske modellflyveunioner — sammensluttet i Dansk Modellflyveforbund — for et par år siden fornyet deres mange år gamle ansøgning om optagelse i Dansk Idræts-Forbund. Efter at sagen har været behandlet i et særligt optagelsesudvalg i efteråret 1978, skulle den oprindeligt have været forelagt DIF's bestyrelse til afgørelse på et møde i februar i år. Sagen kom imidlertid alligevel ikke på dagsordenen, da DIF fandt ud af, at man først ville have en principdebat om hele optagelsesproblematikken. Så derfor måtte vi endnu en gang væbne os med tålmodighed og afvente DIF-bestyrelsens efterårsmøde, som fandt sted den 1. september. Men nu oplyses det, at idrætsforbundets bestyrelse skam ikke blev færdig med sin principdebat på februarmødet, hvorfor septemberrødet gik med en fortsættelse af denne debat. Da DIF kun holder bestyrelsesmøder to gange om året, så må vi altså vente igen. Og kan kun håbe på, at DIF-bestyrelsen — hvori der sidder repræsentanter for »sportsgrene« som bueskydning, dans, bowling og billard — til næste februar synes, at den har tid til at se på, om også modellflyvning kan betragtes som idræt.

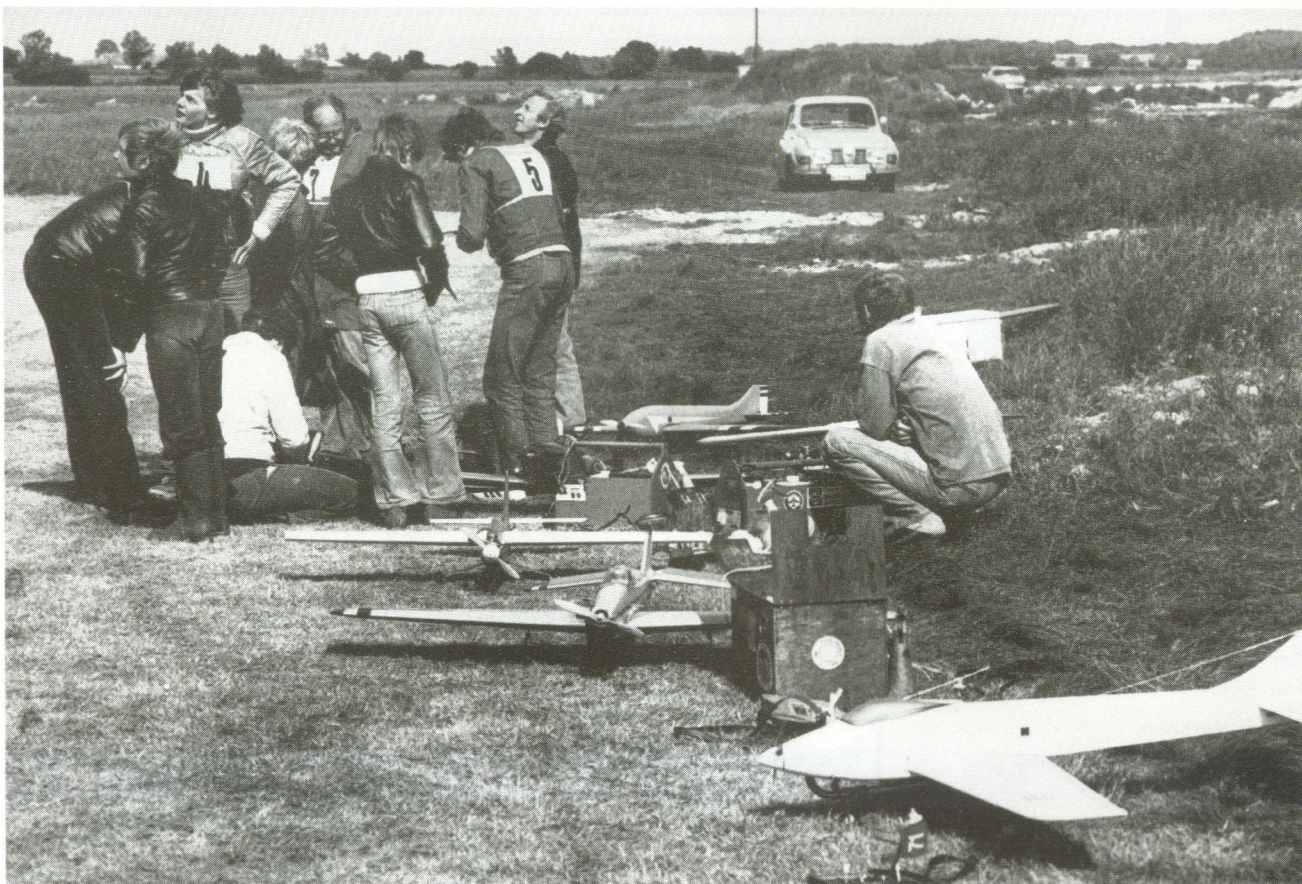
Men vi er ikke optimister, for bag hele denne forhalingstaktik skjuler sig en enestående mangel på holdning til og politik for nyoptagelser hos DIF. Vi opfatter det således, at DIF er kørt fast i en problematik, som man ikke magter at løse. For hvis DIF vælger at anlægge en mere moderne og liberal holdning til begrebet idræt og accepterer, at der i vore dage også findes teknisk betonedede

idrætsgrene, så må man nødvendigvis optage en hel del nye forbund. Og det vil medføre, at de tipsmidler, som DIF disponerer over, skal fordeles på flere forbund, og at der derfor vil blive mindre til det enkelte forbund. Og det vil de nuværende medlemsforbund i DIF ikke acceptere. Vælger man at gå den anden vej og køre en linie med rent fysiske idrætsgrene, så må man nødvendigvis smide nogle af de nuværende forbund ud af DIF. Og det har man lovet sine medlemmer ikke at gøre.

Og da man således ikke kan komme hverken frem eller tilbage, ja, så kan man altså ikke finde på andet end at holde ansøgerne hen med snak. At fortælle, at sagen er gået i udvalg. Eller at man ikke har tid. Eller at man tænker på at indføre en ny struktur. Eller alt det andet, som vi nu har hørt på i vel op mod 15 år!

Spørgsmålet er derfor, om ikke tiden er ved at være moden til, at de forbund, der står i venteposition, overvejer at danne deres eget idrætsforbund. Der står jo ingen steder skrevet, at der kun må være ét idrætsforbund i dette land. Og hvis vi danner et idrætsforbund for teknisk betonet idræt, så ville det jo være rimeligt, at dette nye idrætsforbund fik direkte andel i tipsmidlerne på samme måde som det nuværende idrætsforbund og Skytte- og gymnastikforeningerne.

Skulle dette gå ud over midlerne til de nuværende tipspengemodtagere, så vil dette ikke være vort problem. Og under alle omstændigheder vil DIF's optagelsesproblem samtidig blive løst!

Trods »sommervejret«

3 vellykkede sommerlejre

Også i år blev der gennemført hele tre af de meget populære sommerlejre, nemlig på Endelave, ved Hanstholm og i Skagen. Læs her om, hvad der foregår i en sommerlejr — og tag så selv med på en af dem næste år.

Endelavelejren

To energiske initiativtageres indsats på at arrangere sommerlejr på Endelave endte i en virkelig succes. Trods det dårlige vejr med kulde og kraftig blæst klappede alt fra ankomst til afrejse. Campingforholdene var ideelle, idet alle piloter — 30 i alt — + familier var samlet på én campingplads — og endda på et fælles område. Den eneste ulempe var den lange vej til toiletbygningen, men i nød og betryg — og i ly af nattens mørke, tyede man til omkransende læhegn og lignende, hvilket også kunne give stof til den daglige lejravis, da en af pigerne kom lidt for tæt på en klynge brændenælder. Også indendørs faciliteter var der sørget for, idet skolen havde stillet gymnastiksal og skolekøkken til rådighed, hvilket gav mulighed for film-

aftener, værkstedsplads, aftensammenkomster — endda med en svingom. Ja, selv »Modelflyvernes slagsang« var lavet til lejren, og den sidste aften sluttede med afslutningssang — også skrevet til lejligheden. Ved den daglige morgenbriefing blev planerne for dagens konkurrencer og andre arrangementer offentliggjort, og der var underholdning for alle, både piloter, koner og børn. Der blev arrangeret konkurrencer i grøftelanding, bombekastning og tidflyvning, fra hvilke konkurrencer resultaterne kan ses andetsteds i bladet. Konkurrenters, koners og børns mere eller mindre spydige kommentarer var med til at gøre stemningen afslappet, og alle var indstillet på at holde flyvningen på et plan, hvor alle kunne være med — fri for det velkendte mesterskabsrace. At fly-

En situation fra en af konkurrencerne under Endelave-sommerlejren.

vepladsen lå i umiddelbar tilknytning til stranden mod syd, gjorde ikke flyvningerne mindre spændende og underholdende, og flere kritiske situationer opstod, men kun én juniorpilot sendte sin model i baljen. Maskinen blev dog reddet i land i hel tilstand af en koldblodig far, som fik en gang ekstra konditionstræning ved at ro ca. 1 time. Men så vankede der også en varm campingvogn og varm kaffe med Gammel Dansk ved hjemkomsten til lejren. På trods af vejret lykkedes det at holde en udendørs grill-aften, hvor deltagerne — iført Thule-pjækkerter og tæpper, grillede deres medbragte pølser og ellers hyggede sig omkring et par kasser øl. Vejrliget var med os, da vi drog til Øvre på skovtur med madkurve, klapstole, borde og tæpper. Den eneste byge, der kom, var vi enige om, var en påmindelse om, at rygning var forbudt i det lyng- og fyrbevoksede område. Der er skønt på Endelave, men øboere (i hvert tilfælde i så lille et samfund) ønsker ingen af os vist at blive. Et imponerende indslag på filmaften var Østjysk Modelflyveklubs film om klubben fra starten og up to date. Også børnene blev tilgodeset denne aften, idet der i sidste øjeblik blev fremkøbt 2 tegnefilm, som dog var til mindst lige så stor morskab for de voks-

Niels Møller, Nuserne, som blev nr. 2 i Endelave-lejrens konkurrence.

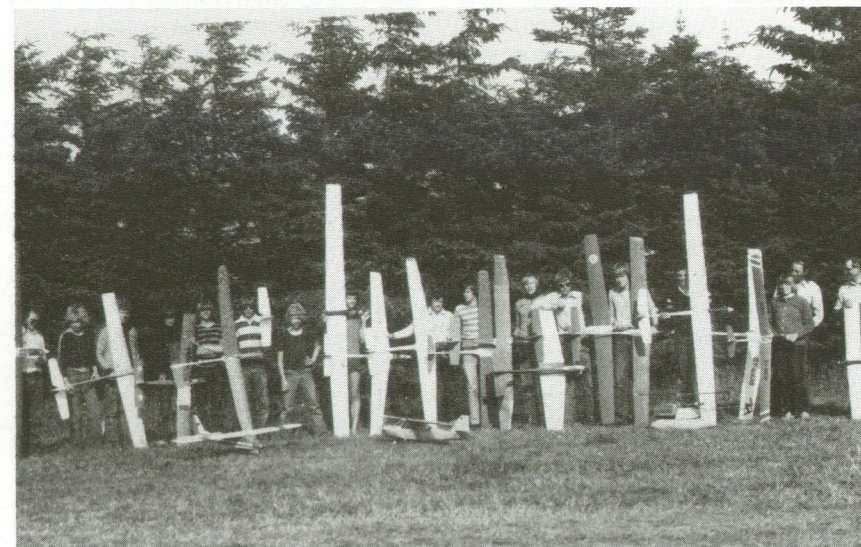
Sommerlejren i Skagen

Desværre var vi i år uheldige med vejret, men alligevel lykkedes det for os at få gennemført de forskellige planlagte konkurrencer. Som noget nyt havde vi i år opstillet et stort villatelt på pladsen, som udover at fungere som samlingssted, også blev brugt som øl- sodavand- og pølsetelt. Efter at alle var vel ankommet, lagde vi ud mandag aften med kurve- og grillfest i teltet på pladsen. Dagen efter mødte alle veloplagte og friske til tirsdagens konkurrence kl. 17! Vi lagde blødt ud med propelrace, og det endte efter en hård kamp med mange fantastiske manøvrer med sejr til Svend Hjerimitslev, Skagen, skarpt forfulgt af Kaj Nielsen, Dronninglund. Onsdag var der

ne. Som punktum for lejren blev der lørdag arrangeret rundflyvning med Bjarne ved styrepinden, og han viste sig også at være en meget dygtig erhvervspilot trods uheldet på lejrens første dag, hvor han fik den ene fod under baghjulet på Jans bil under velkomstceremonien. Han gav os mulighed for at se Endelave fra luften — i sandhed en værdig afslutning.

Mange navne skulle nævnes, hvis alle implicerede skulle med, men da vort indtryk af den vellykkede lejr har været et samspil mellem arrangører, medarrangører og veloplagte lejrdeeltagere fra hele landet (der burde have været endnu flere), vil vi nøjes med at nævne de 2 initiativtagere, Jan Michelsen og Bjarne Markussen fra Østjysk Modelflyveklub og sige tak for en vellykket RC-sommerlejr 1979 på Endelave og håbe på lignende arrangementer fremover.

Marianne, Frede og Birgit, AMC.

Et udsnit af de mange deltagere med svævemodeller i sommerlejren i Hanstholm.

mulighed for at træne i et kunstflyvningsprogram, som der senere på dagen blev afholdt konkurrence i. Også her vandt Svend Hjerimitslev, fulgt af Jesper Hjerimitslev. Torsdag var der fri flyvning samt kammeratligt samvær på flyvepladsen. Fredag eftermiddag havde vi limboflyvning, hvor der også var hård konkurrence for at finde vinderen. Efter en lang dyst vandt Svend Hjerimitslev, denne gang med Jørgen Petersen, Skanderborg som nr. 2. Den samlede vinder og dermed vinder af Skagenpokalen blev Svend Hjerimitslev, fulgt af Jesper

Kjeld Sørensen, Silkeborg, klar til start med Standard-Cirrus i Hanstholmlejrens højstartskonkurrence, hvor han blev nr. 3.

Nr. 3, Klaus Untrieser, Thy RC, nr. 1, Peter Frank, AMC og nr. 2, Henrik Hvidtfeldt, NFK, på sejrsskamlen efter skræntkonkurrencen i Hanstholm.

Hjermitslev og Kaj Nielsen. I alt var der tilmeldt 12 piloter til sommerlejren. Vi siger tak til lejrdelegerne for en god og kammeratlig sommerlejr og håber på et gensyn i Skagen til næste år.

Skagen RC Klub

Hanstholm sommerlejren

Lyngby Modellflyveklub og Thy R/C var i år i fællesskab arrangør af lejren i Hanstholm. Hvor utroligt det end lyder, så var vejret solrigt hele ugen — det er, som om vejret altid er godt deroppe. For modellflyvere, som ikke kender Hanstholm, kan vi fortælle, at området har en speciel natur, som er særdeles velegnet til RC-svæveflyvning. Rundt om hele byen, både til landsiden og vandsiden, er der store stejle skrænter, som er meget velegnede til skræntflyvning. Alle slags modeller kan flyve her, lige fra Dandy til hurtige skræntfly. Hvis man skal lære at flyve RC-svævefly, så er disse skrænter noget af det bedste, man kan ønske sig. Man slipper bare modellen, og så kan den hænge der i timevis. Men Hanstholm er ikke bare for skræntflyvere. Lige nord for byen ligger Vigsø. Et fantastisk område med en

kæmpe naturslette, hvor man kan flyve termik og øve sig i landinger, uden at skulle tage hensyn til træer, biler o.s.v. Lejren blev besøgt af 64 personer, som hyggede sig hele ugen. Som lovet i programmet, blev der søndag den 8. juli afholdt en skræntkonkurrence. Efter lørdagens træning følte 11 mand sig rede til at deltage i konkurrencens 5 runder. Ved briefing blev deltagerne orienteret om vejrudsigten, som vi fik fra Thisted Lufthavn, som meldte 12 m/s fra NV, hvilket betød, at der skulle flyves på vestskrænten ved cafeteriet. Stævnet forløb godt med mindst mulig spildtid

og med kun to havarier, som Henry Frank med sin specielle Dandy og Sven Hede tog sig af. I betragtning af, at det var det første stævne, den nystartede Lyngby Modellflyveklub — LMFK — var medarrangør af, så forløb det over al forventning. Onsdag var der igen konkurrence, og denne gang i højstart med ikke mindre end 23 deltagere i strålende vejr, lige tilpas til formålet. Det blev en lang og drøj dag for arrangørerne, som igen kom på prøve. Se resultaterne fra de 2 konkurrencer bag i bladet.

Sven Ringkjøbing, LMFK

Signalement af

Robbe Puma II

Robbe Puma II er en avanceret overgangstræner og hobbyflyvermodel. Den er opbygget på traditionel vis i trækonstruktion, og den leveres også i en lavvinget udgave. Det pænt byggede eksemplar på billedet tilhører Kurt Nielsen, Vordingborg, og han har udrustet den med en Futaba radio med fire servoser samt en Webra Speed 40 motor med et Sonex resonansrør. Med denne motor er Pumaen ret så avanceret, og den er i stand til at flyve alle gængse kunstflyvningsmanøvrer. Kurts første model var en Taxi, og han er gået direkte fra den og til Pumaen. Det er ikke en fremgangsmåde, som vi i øvrigt vil anbefale, medmindre man virkelig har fået noget ud af sin første model, og man har en god instruktør. Ellers bør man nok skyde en ekstra model ind imellem — eller i hvert fald motorisere sin Puma lidt mindre kraftigt end denne.

Bo Gårdstad

F84G »Tordenjet«

Dette er en model, som man kan flyve de første tyve flyvninger med og bare glæde sig over at se på modellen, siger Bo Gårdstad, Sverige, om Fibaeros Tordenjet.

Jeg afprøver fortløbende RC-modeller og -anlæg for et svensk hobbyblad, og jeg har i den forbindelse bygget og fløjet det danske firma Fibaeros F84G »Tordenjet«. Det kan måske være af interesse for danske RC-piloter at få del i mine resultater.

Byggesættet er af god kvalitet og — i hvert fald i Sverige — ikke særligt dyrt. Man savner dog en del materialer til fremstilling af spanter og udfyldninger, så man er nødt til at købe noget krydsfiner og balsa selv. Men glasfiber- og styropordelene er vel forarbejdede, og det er en stor fordel, at motorspantet allerede er indstøbt. Naturligvis er det også en stor fordel, at vingetankene er helt færdige. Det ville være en næsten umulig sag at forsøge at lave dem selv, så nøjagtig som de af aerodynamiske grunde jo må være.

Hvad der desværre også er lidt dårligt er, at et dansk firma ikke vedlægger skaladokumentation på et så interessant fly som F84G. Det har jo eksisteret i mange eksemplarer i Danmark, men i papirerne findes ikke en linje om, hvor man skal lede efter forbilleder. Jeg har selv fundet frem til en meget farverig version, som fandtes i Karup i halvtredserne. I forbindelse med NATO-øvelsen »Scandec mist« malede man fire fly om i

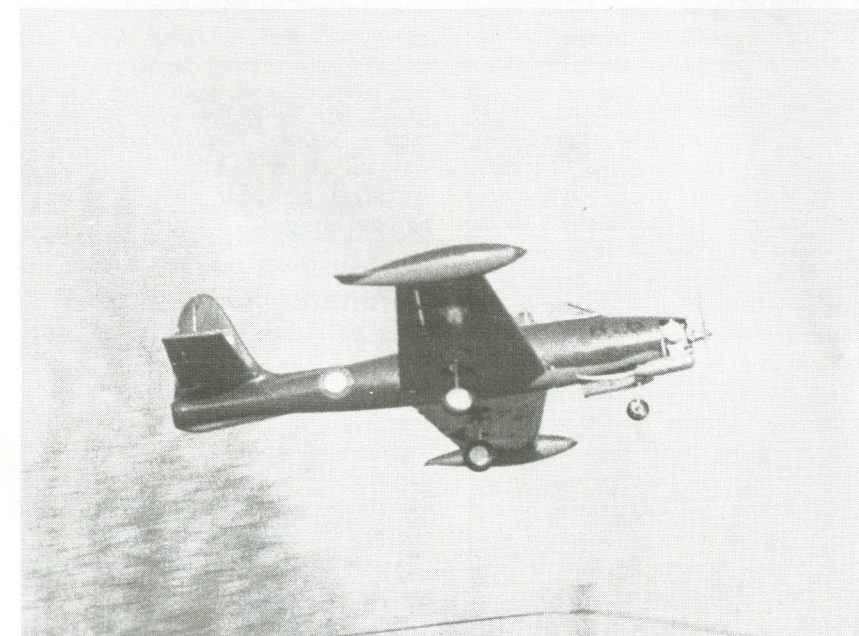
camouflagefarver, og dette findes der nøje anvisninger om i TINBOX nr. 1/1978. En artikel om de danske F84Ger findes også i DAN MIL nr. 5. Der har jeg hentet forbilledet til min F84G i dansk uniform.

Flyveegenskaber

At flyve med F84 er en hel oplevelse. Det er ikke en model med særlige vidunderlige egenskaber — tværtimod, man må passe på den i visse manøvrer, hvis det ikke skal gå galt. Men man bliver helt

fængslet af selve silhuetten, af billedet af modellen, når den kommer ind i en jetstyle landing over pladsbegrænsningen. Eller når den kommer dykkende i et lavangreb. Dette er en model, som man kan flyve de første tyve flyvninger med og bare glæde sig over at se på modellen. For Tordenjetten har en profil, som ikke ligner noget andet fly, og min model har vakt opmærksomhed på alle pladser, hvor jeg har været med den — uden at min skalabygning er særlig fremragende.

Modellen ruller perfekt, og det er ganske nemt at flyve på ryggen med den. Ligeledes er den meget fin at flyve i simuleret jetstyle med store, vide loop og passager med høj hastighed. Jeg bruger optrækkeligt understel — fabrikat Giezen-danner — og jeg må sige, at modellen ikke bliver halvt så flot med fast understel. Eftersom vingen er tyk, er det ingen sag at montere et optrækkeligt understel i den. Jeg har ligeledes lavet rigtige krængorer i stedet for stripsene. Man må passe på modellen i spind, for

man skal give modror for at komme ud af spindet igen. De RC-piloter, som er vant til, at en model selv retter sig ud af et spind, kan blive forskrækket og ved måske ikke, hvad der foregår. Ligeledes kan kraftige højderorsudslag under høj hastighed medføre, at modellen skuer sig ind i et fladspind, som det gælder om at have højde for at kunne komme ud af igen.

I øvrigt er egenskaberne ved lave hastigheder vældig gode, dels på grund af tip-tankene, som bevirker en god strømning ved vingspidserne, dels fordi konstruktøren hos Fibaero har beholdt et tykt vingeprofil helt ud i vingspidserne. F84G i dansk bemaling er en fin RC-model til opvisningsflyvning og enkel skalaflyvning. Med enkle midler får man en model, som skiller sig ud fra de fleste andre — og sådan plejer RC-flyverne jo at ville have det!

Tre store kunstflyvningsstævner

I løbet af kun en måned har kunstflyvningspiloterne været ude i tre store konkurrencer, nemlig Grænsecuppen i Sverige, Danmarksmesterskabet og Nordisk Mesterskab. Læs her om konkurrencerne og om de bedste skandinavers måde at flyve på.

Grænsecuppen

Grænsecuppen fandt sted den 21. og 22. juli i Strömstad i Sverige. Strömstad ligger lige før Svinesund, og når man kommer fra det sydlige Danmark, så kommer man ud på noget af en køretur. Og — i dette tilfælde — ikke særlig behagelig, for det var kuling og regn. På højde med Göteborg blev det dog lidt bedre, i Uddevalla begyndte solen at skinne, og da vi midt på eftermiddagen svingede ind på Näsinge Flygplats, var vejret blevet endog *meget* smukt, og man trænede og hyggede sig sammen til længe efter solnedgang. Glæden varede dog kun til lørdag morgen, hvor konkurrencen startede allerede 7.15, for da silede regnen ned. Og det blev den ved med hele dagen. Når det blev for slemt, måtte man holde pauser, og det medførte, at der kun blev gennemført knapt to runder denne dag. Søndag var vejret igen pænt, omend det nu blæste lidt, men nu blev konkurrencen sinket af pauser på grund af kirketid og nogle indlagte opvisninger, som havde til formål at trække publikum til stævnet. Man fik derfor kun gjort resten af anden runde færdig samt fløjet yderligere én runde, således at konkurrencen blev afgjort på grundlag af tre flyvninger, hvoraf de to bedste var gældende.

Konkurrencen havde samlet 33 deltagere, hvoraf 15 kom fra Sverige, 11 fra Norge, 6 fra Danmark og 1 fra Tyskland, og de fløj efter »Program C-princippet«, hvor — populært sagt — samtlige deltagere går direkte til finalen uden de sædvanlige indledende runder med A og B programmer. (Læs mere om dette på kunstflyvningsiderne). Der blev brugt to dommerhold, hver på 3 mand — fra Danmark Preben Jessen og Alex Tomsen — og det var meningen, at de skulle dømme hver to runder. Da det blev klart, at fjerde runde måtte aflyses, satte man alle 6 dommere på i tredje

Fra Grænsecuppen: Tore og Dag-Henning Paulsen, Norge, pysler med deres Skarabee'r, som Tore har konstrueret. I baggrunden klubhuset og den ene af hangarerne på Näsinge Flygfelt, som rent faktisk ligger næsten på grænsen mod Norge.

runde og dividerede resultatet med to, og det er forklaringen på, at der i resultatlisten bag i bladet forekommer halve points. Man glemte dog at dividere Arne Bæks resultat, så han kunne sole sig helt oppe i toppen af resultattavlen, indtil fejlen blev opdaget. I øvrigt af en af de danske piger, som det hævdes, at Arne endnu ikke har tilgivet helt. Vort indtryk af flyvningerne vil vi gemme til slutningen af denne artikel, og der behandle det sammen med Nordisk Mesterskab, da det jo i det store hele var de samme piloter, der var dominerende ved begge stævner. Lad os her nøjes med at tage hatten af for nordmændene, som fik 3 mand mellem de fem bedste! Strömstads Radioflygklubb med Mikael Nabrink i spidsen lagde et stort arbejde

i stævneafviklingen, men bortset fra en enkelt ting lærte vi ikke noget, som med fordel kan overføres til danske konkurrencer. Den ene ting, vi gerne vil fremhæve, er præmieuddelingen. Der var pokaler til de bedste og små tinbægre til alle øvrige. Herudover var der et præmiebord med alskens gode ting: RC-brugsting, kunsthåndværk, husholdningsting og meget andet. Når vinderen har fået overrakt sin pokal, kan han fra dette bord vælge den ting, som han synes bedst om. Og sådan går det videre ned gennem rækkerne, alt mens udvalget indskrænkes mere og mere. Det gav nogle pudsige situationer, for skal man foretrække en starter fremfor seks smukke frugtknive? Nå — i en del til-

fælde blev problemet løst ved, at vor mor — anbragt bag afspærringen — viste sig i stand til på fremragende vis at fjernstyre sin pilot hen til de »fornuftige« effekter.

Danmarksmesterskabet

Et danmarksmesterskab i kunstflyvning er efterhånden blevet en større affære. For selv om man gennem forudgående kvalifikationskonkurrencer begrænser deltagerantallet til i alt 30, så giver det dog alligevel et stævne af betydelige dimensioner. Til sammenligning kan nævnes, at f.eks. de svenske mesterskaber i år havde samlet 12 deltagere — og her var pladserne ikke rationerede. Nu blev vi kun lige knapt 30 i praksis, da et par

stykker faldt fra på et så sent tidspunkt, at det ikke var muligt at nå at stille pladserne til rådighed for de næste i kvalifikationsrækkefølgen. DM'et blev afholdt på Flyvestation Vandel, hvor Århus Modelflyveklub med konkurrenceleder Frede Sachmann i spidsen stod for arrangementet i dagene 4. og 5. august. Fremfor at forcere de mange flyvninger igennem på traditionel vis, valgte arrangørerne at gennemføre konkurrencen med to startsteder. Der er jo som bekendt masser af plads på Vandel, og da vi i år også måtte bruge hovedstartbanen, var der slet ingen problemer med at få to cirkler placeret, så man ikke generede hinanden. Frekvensproblemet løste man ved at dele piloterne i to grupper: En med samtlige 35 MHz-anlæg og én med resten, hvilket gav to næsten lige store grupper. Hver cirkel havde sit faste dommerhold på 3 mand, og de to deltagergrupper fløj så skiftevis hos det ene og det andet hold dommere. Det gav naturligvis nogen transport frem og tilbage mellem cirklerne, men bortset herfra var der ingen væsentlige problemer med ordningen. Den tid, man vandt ind ved denne afvikling, brugte man så igen noget af ved at tage hele 8 mand med i finalen i A-klassen, og der var hård kamp om disse 8 pladser. Således kom Bent Hansen, Silkeborg, med i finalen med 731 points, mens Bent Jensen, Viborg, og Henrik Kejlå, KFK, med hver 730 points ikke kom med.

Vi nævnte før, at nogle faldt fra i sidste øjeblik. Andre havde uheld under konkurrencen og nogle efter den. Det siges, at nogle hobbyforhandlere gned sig så kraftigt i hænderne i perioden omkring DM, at de blev hudløse af det. Men døm selv: Leif Widenborg lagde for ved at totalhavarere to Curarer — afbud til såvel DM som NM. Peter Christensen lavede en pilotfejl og masede en Mach 1, som dog kunne repareres. Den 25. juli røg Erik Tofts Super Samson på grund af kortslutning i deac'en, og samme dag afskrev Jørgen Søvsø en Skymaster med pilotfejl som årsag, og han fortsatte dagen efter med at havarere en Dirty Birdy. Den 28. mistede Bent Hansen en Comet 2 på grund af radiofejl. Den 30. fik Boye Olsen vrøvl med modtagerbatteriet, og det kostede en Tornado. Den 2. august fik Hans Lorentzens Atlas en på frakken, så den så ud som fiskemel. Reservemodellen måtte også bide i græsset, og det skete under DM, hvor jorden lå for højt til at passe med bunden af et udvendigt loop. Samme dag sprang propellen på Klaus Bruuns Skymaster, så modellen vibrede fra hinanden. Endelig mistede Jan Jørgensen en Tornado kort før DM af ukendte årsager — og lige efter DM totalhavarerede Stig Klausen sin Tornado

Nordisk mester for syvende gang i træk, Benny Kjellgren med Curare og iført sine karakteristiske »skyklapper«.

efter radiofejl!

Vi vil gerne slutte omtalen af DM med at beklage, at vi ikke har nogen billeder fra stævnet. Årsagen hertil er, at overdommeren foranledigede RC-informations medarbejder bortvist fra readybox-området. Sorry!

Nordisk Mesterskab

Det var i år Norges tur til at arrangere Nordisk Mesterskab, og man havde overdraget det praktiske til Vingtor RC-klub fra Oslo, som havde henlagt stævnet til Kjeller Flyplass ved — eller rettere i — Lillestrøm, ca. 20 km øst fra Oslo. Kjeller er Luftforsvarets testflyplass, og den har én startbane i retningen øst-vest. I det ene hjørne af pladsen er der en afdeling for civilfly, hvilket gav en del trafik sideløbende med konkurrencen. Men da det var konkurrenceledelsen, som via radio stod for trafikledelsen, tog man flyene op og ned i pauserne mellem de enkelte konkurrenceflyvninger. Det gik fint og kostede praktisk talt ikke tid.

Lørdag var vejret særdeles fint, svag vind, sol og varmt. Søndag blæste en strid vind på tværs af startbanen — ind over dommerne. Man nåede tre af de indledende runder om lørdagen, mens den sidste — med undtagelse af juniorernes — blev fløjet søndag morgen før kirketid. Om eftermiddagen afvikledes finalerne, nu under overværelse af et talstærkt publikum, og her puttete man så

juniorernes sidste flyvning ind som adskillelse mellem de to finalerunder. Som man vil se af resultatlisten, kan vi stadig ikke klare os i nordisk sammenhæng, og det vil vi meditere lidt over på

Jesper Meyer fra Sydsjællands Modelflyveklub blev juniormester med sin Compensator.

Kenneth Holm fra Varberg, Sverige, holder »sabbatår« i år, men blev trods denne afslappede holdning nr. 2 med sin Dirty Birdy fra sidste år. Her er han ved at gøre klar til start assisteret af sin charmerende mekaniker.

Sture Persson, der blev nr. 3, assisteres her af konkurrencens nr. 5, Leif Johansson, under startforberedelserne til sin sidste finaleflyvning. De kommer begge fra klubben i Tidaholm, samme klub som Benny Kjellgren.

kunstflyvningsiderne. Skal vi lede efter et lyspunkt, så må det være, at Peter Jessen og Jesper Meyer klarede sig ganske pænt i søndagens blæsevejr-runde, hvor de blev henholdsvis nr. 6 og 8 og kom foran så gode folk som finale-deltageren Leif Johanson, Tore Paulsen og Tore Jemtegaard. Skal vi håbe på »danskevejr«, når vi i 1980 skal arrangere NM på hjemmebane? Holdmæssigt vandt Sverige naturligvis komfortabelt med 3.266 points. Norge fik 2.671 og

Danmark 2.200.

Svenskerne er ikke alene bedst til at flyve. De bygger — og navnlig overflade-behandler — deres modeller langt bedre end danskerne og nordmændene. Den enlige finne, Sulevi Oinonen, bor og flyver til hverdag i Sverige og havde samme gode standard som svenskerne. Her er i hvert fald et område, hvor vi allerede i denne vinter kan gøre noget ved det, når vi skal bygge nye modeller til næste sæson. En model med et godt ud-

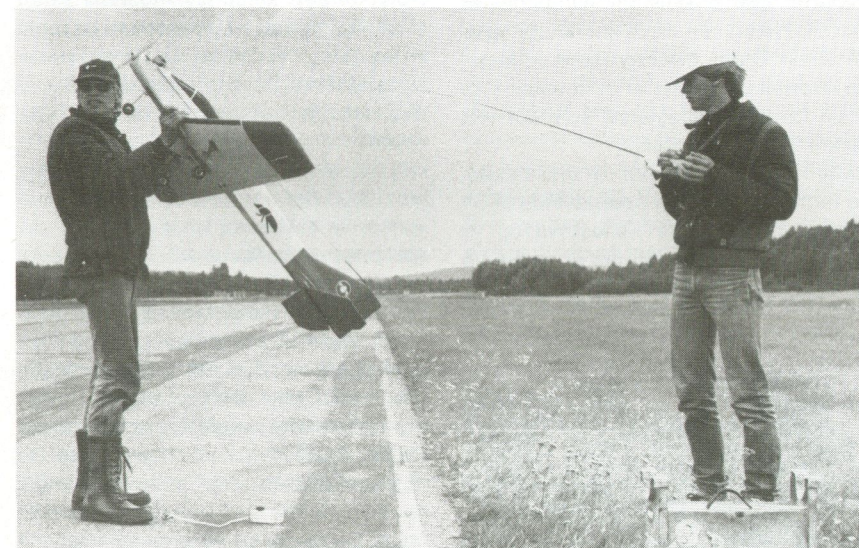
seende giver i sig selv ikke flere points, men den er i høj grad med til at »sælge varen«. Og mens vi er ved dette med »færdigt arbejde«, så havde alle svenske modeller — inklusive den svensk/finske — korrekt nationalt registreringsnummer på såvel vinge som krop i overensstemmelse med FAIs krav. De danske modeller havde kun registrering på vingen, mens nordmændene tilsyneladende tager meget afslappet på dette, for vi så kun en enkelt norsk model med registreringsnummer. Flyvningerne blev bedømt af 5 dommere, nemlig Matti Jyllila, Finland, Hans Flycht, Sverige, Henrik Wynne, Danmark, samt Frans Cuillenborg og Jan Rapstad, Norge. De praktiserede — på overdommer Rapstads foranledning — ikke at anvende tallet 0. Selv et figur M, hvor modellen faldt på ryggen, gav minimumkarakteren 1. Når vi nævner dette, er det for at slå et slag for, at denne praksis ikke igen vinder indpas hos de danske dommere, som jo netop i år er blevet enige om, at en manøvre, der ikke svarer til beskrivelsen, skal have 0 points.

Indtryk af flyvningen

Nu har vi altså ved to lejligheder med kun en måneds mellemrum haft lejlighed til at se nordens bedste piloter flyve. Mesteren over alle er Benny Kjellgren, som ind imellem også har vundet det svenske mesterskab for guderne må vide hvilken gang. Hans nordiske mesterskab var hans syvende i træk. Det er helt tydeligt, at Benny har ændret sin stil en del i løbet af de sidste par år. Og da han hvert år deltager i en af de europæiske topkonkurrencer, tør vi godt gå ud fra, at denne stilændring afspejler, hvad der foregår blandt Europas bedste piloter. Som andre absolutte topfolk forstår Benny at få det mest mulige ud af sin motor — også selv om den lyddæmpes ned til et acceptabelt svensk niveau, som nok er lidt strengere end vort. Nu er det svært at forklare med ord, hvordan en flyvning ser ud, men vi vil gerne prøve at give det indtryk, at Benny bruger sin motorkraft, ikke til at lave high-speed kunstflyvning med, men tværtimod til at vise behersket og afbalanceret — ja, vi er lige ved at sige kultiveret kunstflyvning. Alle hjørner er store og runde, og gashåndtaget bruges flittigt, men gradvis, så overgangen fra tomgang til fuldgas og omvendt sker næsten umærkeligt. Vi prøvede at finde ud af, hvornår Benny gav gas i det halve udvendige loop i Figur M'et — og det var svært, for gassen kom ganske langsomt under de sidste tre fjerdedele af det halve loop, og den var først på fuld styrke, netop som modellen stod i lodret stilling.

Pl, Deltager	Indl.	Finale	I alt	Model	Radio	Motor	Understel
1 Benny Kjellgren, S.	1.164	838	2.002	Curare	Simprop	Webra Speed	Goldberg
2 Kenneth Holm, S.	1.053	735	1.788	Dirty Birdy	Microprop	Webra Champion	Goldberg
3 Sture Person, S.	1.049	707	1.756	Curare	Simprop	Webra Speed	Goldberg
4 Dag Henning Paulsen, N. .	941	678	1.619	Skarabee 7	Futaba	OPS	MK
5 Leif Johanson, S.	897	607	1.504	Curare	Simprop	Webra Speed	Goldberg
6 Ernst Totland, N.			871	Curare	Varioprop	Webra Speed	Rom-Air
7 Tore Jemtegaard, N.			859	Woodoo	Futaba	OPS	Rom-Air
8 Tore Paulsen, N.			848	Skarabee 7	Futaba	Webra Speed	MK
9 Iver Husum, N.			788	Mach 1	Futaba	Webra Champion	Rom-Air
10 Bruno Hedegaard, D.			770	Skymaster	Multiplex	OS 60 FSR	Rom-Air
11 Peter Jessen, D.			736	Skymaster	Multiplex	Rossi 61	Rom-Air
12 Sulevi Oinonen, F.			734	Vertigo	Futaba	Rossi 61	—
13 Erik Toft, D.			694	Skymaster	Logictrol	OS 61 VF	Rom-Air
14 Per Andreasen, D.			683	Curare	Robbe Mars	Webra	Topp-Air
15 Jesper Meyer, D.		junior	641	Compensator	Multiplex	HP Gold Cup	BD Violet
16 John Nielsen, D.			537	Skymaster	Logictrol	OS 60 FSR	—
17 Petter Muren, N.		junior	513	P.M. 3	Futaba	OS 60 FSR	Rom-Air
18 Jon Åke Nilsson, S.		junior	—	Morning Star	Microprop	Webra Speed	—

Tore Paulsen, der her fungerer som mekaniker for sin søn, Dag-Henning, som blev nr. 4, deltog også selv i konkurrencen og blev nr. 8, foruden at han lagde et stort arbejde i stævneafviklingen.

Et par andre eksempler på den meget beherskede måde at flyve på: Indgangen til den lodrette krængorsdrejning er lige ved at minde om begyndelsen til et spind, så modellen er fløjet næsten i stå, før næsen trykkes lodret nedad. Det samme er tilfældet i top-hatten, hvor modellen i rygflyvningsstillingen også flyves ned i en meget lav hastighed, før der dykkes. Rulningerne ind i og ud af manøvrerne laves lige så beherskede, og i det hele taget er der ingen bratte overgange eller andre store G-påvirkninger på en tænkt pilot. Det er som om, man nu lægger betydeligt mere vægt på reglernes krav om, at flyvningen —

udover at være præcis og jævn — også skal være skalaagtig. Og det er set med vore øjne en meget glædelig udvikling bort fra tju-bang flyvningen, som jo ville slå en mulig pilot i flyet ihjel, inden man var nået to manøvrer ind i programmet. Men som sagt, det kan ikke beskrives. Disse flyvninger skal ses. Og det bliver der givet lejlighed til for mange flere i 1980. Dels skal der jo være NM i Danmark, og dels har Benny Kjellgren givet tilsagn om at ville medvirke ved et kunstflyvningsseminar for danske piloter og dommere i begyndelsen af det nye år, hvis det ikke kolliderer med svenske arrangementer.

Eneste deltager fra Finland var den i Sverige bosiddende Sulevi Oinonen, som sluttede på en tolvteplads med sin smukt byggede Vertigo.

Svævemodel-siderne

En elendig sommer (vejret), som snarest bør glemmes, vil mange nok fnyse, men jeg er ganske uenig. Dette nummers svæve-model-sider har jeg reserveret de største begivenheder, jeg har fået noget at vide om, eller selv har været involveret i. Det er langt fra alt, hvad der er sket. Hvis nogen mangler omtale af noget væsentligt, så fralægger jeg mig ethvert ansvar, da ingen har fortalt mig om det.

Pelleugen i Norge

Trods elendigt vejr i 1977 og 1978 steg deltagerantallet fra 70 til 71, som kan deles i én dansker, én amerikaner, en halv snes svenskere og resten nordmænd fra hele det langstrakte Norge. Hvem den danske deltager var, har flertallet nok gættet. Den amerikanske var *Dale Willoughby* fra Illinois, der nok vil være bekendt hos læsere af RCM, som Dale i en årrække har betjent som free lance skribent. Dale er modellflyveteteran med stort »V«, hvis nogen er. I 46 år har han været aktiv, og i en stor del af dem har han været en af de ledende kræfter i AMA (den amerikanske modellflyveorganisation). Det var interessant at møde Dale, og jeg kunne nyde det lidt mere end flertallet, da han og jeg kørte sammen de 800 km tilbage til Danmark, hvor han lejede bil til sin fortsatte rejse til VM i Belgien. Herunder aftalte jeg med Dale, at han med mellemrum holder RC-i's læsere orienterede om væsentlige ting på den anden side af dammen, og det samarbejde tror jeg faktisk, at vi alle har lov at stille store forventninger til.

I øvrigt var Pelleugens vejr ganske hæderligt, selv om det selvfølgelig skiftede lidt. Der blev fløjet en mængde, og alle vejrets muligheder blev udnyttet til forskellige aktiviteter. Måske endda godt og vel, for sjældent har man set mere druknede mus end *Sten Steinbakk* fra

Bodø og hans kontrollanter, da de forsinket indfandt sig til frokost på Pellestova efter en vellykket 4 timers LSF prøve på skrænten, de 3 sidste i regnvejrl Fire planlagte konkurrencer blev alle afviklet under rimelige vejrforhold. Det var en almindelig skræntkonkurrence efter de internationale regler, en »15 minutter LSF præcision« (simplificeret Termik-Poker), en »RCS-distance« eller på dansk Cross Country Race og endelig »Hafjell-Cup«, der er et specielt program for »Gross-seglere«, som det vist hedder overalt i verden.

Hafjell-Cup programmet for disse skønne fugle på 4-5 meter spændvidde er en flerårig tradition på Pellestova og er navngivet efter bjerget, der er ansvarlig for opdriften. Alt tager sin tid, og i år var

Ike alt er storseilfly i Norge. Her ses yngste medlem af Pelleuge-lejrcheffamilien, *Trond Stensbøl* med *DANDY* og *mini Sanwa 2-kanalsender*. Kun frekvensvimplen indikerer størrelsen.

Dale Willoughby på Hafjell med »Bird of Time«. Lad ikke de bedagede linjer bedrage. Bag dem skjuler sig en hot konkurrencemodel, som Steve Work, også USA, fløj sig i den bedste tredjedel med ved VM. Til vinter vil den kunne skaffes som byggesæt.

faktisk første gang det blev bevist, at de store kan bruges til noget, som de »små« 3-metere ikke kan. I løbet af vinteren vil jeg vende tilbage til Hafjell-Cup og navnlig de store fugle, der i Norge har fået navnet »Storseilfly«. Og skal vi så ikke være enige om i fremtiden at sige »Storsvævere«? Vi har dog det danske sprog for at bruge det.

Venskabskampen

mellem FAG i Kaltenkirchen og RC-unionen blev allerede omtalt kort i sidste nummer. Egentlig er det forkert af omtale stævnet her, for det var jo lige så meget kunstflyvning med motormodeler. Men jeg har bemærket, at flere motorpiloter læser svæve-siderne (hvorfor mon?), så det går nok. Men jeg må korrigere en fejl i RC-i nr. 59, hvor der stod, at RC-unionen's kunstflyvningshold vandt stort. Det rigtige er lige modsat, de tabte knebent, og hvor meget kan læses på resultatsiderne. Der blev fløjet det tyske E-program, hvilket naturligvis ikke favoriserede vort mandskab. Til gengæld var vifavoriserede på svæve-siden, hvor der blev fløjet det nordiske program, hvilket vennerne i Slesvig-Holsten også var særdeles tilfredse med. De havde få uger forinden fløjet en FAI-konkurrence og var ikke i tvivl om, hvad de foretrak. Vi var noget til grin, da det kun lykkedes at skaffe 2 mand til det aftalte 5-mands svævehold. Men alt tager sin tid, og det bliver vel bedre næste år, når det sker i Danmark. Hvem der var mest til grin: De få danske deltagere? eller de mange, der ikke meldte sig? Deltagerne var ikke i tvivl. De havde en vidunderlig weekend trods det barske vejr. Som navnet antyder er der tale om noget meget mindre højtideligt end internationale mesterskaber, og vennerne i FAG sparede ingen anstrengelser for at vi skulle føle os velkomne. Mildt sagt! Og regnen hørte (næsten) op lørdag aften, mens et ukendt antal hundrede pølser blev lunet på den største grill, jeg nogen sinde har set.

Stævnet var i øvrigt indregistreret som en af de mange kulturelle begivenheder under festugen i anledning af Kaltenkirchen's 678 års byjubilæum. (678 år? Nej, det er ikke sætternissen. For 3 år siden blev jubilæet så succesrigt, at man besluttede at jubilere hvert år).

I øvrigt mener jeg, at vi her står ved en

god idé, som nok kunne følges lidt mere også i Danmark. Selv om der er byfest eller lignende, hører modellflyvning hjemme på modellflyvepladsen og egner sig dårligt til pausekloverner på markedspladsen. Det giver pænere, mere varieret og sikrere flyvning i dag. Og dermed kan vi også gøre et arbejde for på længere sigt at sikre vor kære flyveplads. Side 82 og 83 i informationsbogen »Stadt Kaltenkirchen« for tilflyttere er afsat til modellflyveklubben, dens flyveplads, historie og aktiviteter i dag. Samt et billede af et udsnit af medlemmerne med materiel. Er det ikke langsigtet flyveplads-bevaringspolitik? De kroner, som nogle danske piloter tjener på markedspladsen, kan meget vel senere vise sig i forhold hertil at blive dyrtkøbte Judas-penge. Det var hårde ord, som jeg er villig til at forsvare, indtil nogen overbeviser mig om noget andet. Måske er det samtidig et emne til et af vinterens klubmøder. Tilbage til stævnet, i hvert fald afslutningen, der også var festlig, ikke blot fordi jeg holdt min første takketale på tysk og måtte have kvalificeret indfødt hjælp til bøjning af et par verber. FAG skænkede en overdådig utraditionel vandrepræmie for holdsejren, og den pryder nu klubhusets væg til næste år (ja, sømmet var slået i på forhånd). Og ved siden af hænger RC-unionens gave i anledning af klubbens 30 års jubilæum, en platte med Danmark og Slesvig-Holsten som middelsvært fortegnet middelalder søkort-motiv. Desuden var der meget flotte individuelle præmier, som vi hjemførte nøjagtigt halvdelen af. Mange nye venskabsbånd blev knyttet. På det mere materielle plan bemærkedes også, at *Peter Jessen* drog hjem med et par pontoner konstrueret af *Michael Kroeger*, der bl.a. er tysk kunstflyvningsmester med søfly. Og vores dommerformand *Robert Jessen* fik også udvekslet erfaringer med sine kolleger i Slesvig-Holsten ved samtaler og aktiv indsats.

Nordisk mesterskab skrænt

»Man — og det vil i første række sige Norge — har gennem flere år kæmpet for at få arrangeret Nordiske mesterskaber også med radiostyrede svævemodeler. Den årlige Nordiske Modellflyvekonference har dog hidtil sagt nej til at godkende svævemodelklasserne, idet man har henvist til, at denne gren endnu ikke havde tilstrækkelig konkurrenceudbredelse i alle fire lande.« Citat slut. Ovennævnte er klippet fra RC-i nr. 24, januar 1972. Man havde dengang end ikke fantasi til at forestille sig, at Norden består af 5 lande, og der er næppe grund til tvivl om, at det glemte land var Island, som i år arrangerede for første gang og deltog for fjerde år i træk. Det var den

første internationale konkurrence nogen sinde i Island, ikke blot for modellflyvning, men al luftsport overhovedet. Desværre blev det ligesom i 1972 kun til 3 deltagende lande. At Finland ikke flyver på skrænt er en kendt sag, men de gæve nordmænd måtte vi også savne. Og dog, *Royce Morgan* fra Drammen, var på ferie hos islandske skræntflyvenner, og en enig jury tillod ham at flyve med uden for mesterskabet. Og Royce, der aldrig har haft landsholdsambitioner, var glad for sin sidsteplads. Konkurrencen var usædvanlig vellykket. Perfekt arbejde fra arrangørerne — det hele klappede bare. Og så fløj vi i 5-9 m/s vind lidt skråt på Hvolsfjall ved Hella, 100 km øst for Reykjavik. Hvolsfjall er bare en skrænt, som ingen andre nordiske lande kan vise magen til. 8 runder satte juryen som maximum. Det er 3 mere end nogen sinde før, og de blev nået på førstedagen trods vindstille og nerver om morgenen. Nerverne og ventetiden forsøgte Royce Morgan at kontrollere for os alle ved lidt opvisning med sin elektro-svæver.

Vort hold bestod af *Kaj Henning Nielsen*, *Nuserne*, *Philipp Emborg Jensen*, *Thy RC*, samt jeg selv, og vor juniordeltager var *Peter Frank*, Århus Mfk. Og det var nok stort set de, der havde lyst på forhånd stillet overfor de økonomiske realiteter, der er forbundet med en Islandsrejse. Men når de har fortalt deres oplevelser videre, så er der nok nogle, der satser lidt hårdere i udtagelseskurrencerne op til næste Islandstur. I Sverige blev der kæmpet bravt om den sidste plads på landsholdet indtil sidste udtagelsesstævne, og det var ikke fordi Sveriges Modellflyg Förbund var mere spendabel end RC-unionen, for også de

Spydlandinger er ikke kønne — men spydstarter... Her hjælpes *Kaj Henning Nielsen* på vej til sin tredje nordiske titel af *Preben Nørholm*.

måtte betale rejse og udlejningsvogn selv. Men det er næppe gættet meget forkert, hvis vi her rører ved årsagen til nordmændenes fravær. Ikke uventet blev det en hård kamp mellem Sverige og Danmark, som det har været de seneste år. Holdsejren måtte vi afgive knebent, men det var en trøst, at *Kaj Henning* i ottende og sidste runde fik sig klemt op på førstestpladsen foran sidste års mester *Jan Karlsson*. Også *Peter Frank* var til tider i vanskeligheder mod sin svenske juniorrival *Staffan Kuuse*. Se resultaterne på resultatsiderne. De fine forhold gjorde, at der blev fløjet meget hurtigt; hurtigere end det nogen

Aktivitet i den svenske lejr. Alt skal kontrolleres en ekstra gang. I forgrunden *John Knutsen* og bagved *Jan Kalsson*.

Peter Frank varmer fingrene i ready-boxen. Vel bragte vi fint sommervejr med os til Island, men det ændrer ikke det faktum, at vi befinder os på 64° N og i udkanten af Golfstrømmens rækkevidde.

sinde er set før. Og det var utroligt spændende og jævnyrdigt. Jævnbyrdigheden i toppen gør det lidt vanskeligt at læse i resultaterne, at også Island har skræntflyvningspiloter, der vil kunne blande sig i toppen ved f.eks. et dansk stævne. Rundesejrene blev pænt fordelt: 4 til Danmark, 3 til Sverige og 1 til Island. Alle danske deltagere vandt mindst én runde. Det er bemærkelsesværdigt, at Jan Karlsson kunne blive nr. to uden at vinde en eneste runde. Det vidner om meget stabil og sikker flyvning uden chancebetonet satsning, og det var netop, hvad vi så den forsvarende mester præstere. I det hele taget virkede det svenske hold mere sikkert end det danske, mens vi så til gengæld havde lidt held. To på vort hold havde reservemodel med, den tredje ikke. De to første havarerede af forskellige årsager en model hver. En lidt anderledes fordeling og...

Hvad nu hvis nordmændene havde blanded sig? Som allerede nævnt var der også skræntkonkurrence på Pellestova, og vinden var her stort set den samme. Her vandt jeg over hele det norske 1978-landshold og øvrige norske deltagere 3 uger før Nordisk mesterskab, og det er vel en ret bekvem ting at vide, når det skal vurderes, om Kaj Henning stadig efter sin tredje Nordiske titel er Nordens hurtigste skræntpilot. Det er hermed vedtaget.

Ved afslutningsbanketten overrakte Asbjörn Magnusson — præsident for Flugmalafelag Islands — de usædvanlige præmier. De bestod af små svævefly af sølv monteret på en symbolsk skrænt af træ med graveret sølvplade på foden,

meget smukt og alt sammen hjemmelavet af Hördur Hjálmarsson, en af de islandske deltagere. Og vandrepokalene for hhv. individuel- og holdmesterskab byttede land. Nu er man ikke på Island hver dag, så de oversøiske deltagere kombinerede turen med ture på egen hånd til de helt unike turistattraktioner som Hekla, Geysir, Gullfos og Thingvellir, og de, der stadig havde et par dage, fik smagt på den aldeles umådeholdne islandske gæstfrihed.

Officials i arbejde på Hvalsíjall. For at klare arrangementet havde Flugmalafelag Islands lånt mange fullscale svæve- og motorflyvepiloter. De blev grebet af konkurrencestemningen og talte om inspiration til og mulighederne for internationale konkurrencer også i andre grene af flyvesporten. Billederne fra NM i Island skyldes Einar Pall Einarsson, Thyttur Modellflyveklub i Reykjavik.

'79 International LSF Tournament

LSF's store opgør i Chicago kan synes uinteressant alene fordi ingen danskere deltog og næppe mange europæere i det hele taget. Og dog er det en milepæl. Denne — ved siden af VM — årets verdensbegivenhed var nemlig den første højstartkonkurrence uden for Europa, som er afviklet efter de nordiske regler. Og reglerne debuterede med 122 deltagere, som ved talløse konkurrencer sidste år kvalificerede sig til her at kunne blande sig med fløden af hovedsagelig amerikansk RC svæveflyvning. Hvordan klarede reglerne sig så? Succes eller fiasko?

»Fiasko«, siger Gordon Pearsson, præsidenten for League of Silent Flight i sin rapport til RC-i. »Vi — og det vil sige LSF's bestyrelse — er stadig entusiastiske, men vi fik dem ikke gennemprøvet ordentligt før verdens største internationale konkurrence. Vi kørte hastighedsopgaven på kun én bane, og det, kan vi jo godt se bagefter, er aldeles håbløst med så mange deltagere«.

Man forstår, at deltagerne blev lidt utålmodige, for en hastighedsrunde tog 4-5 timer! Men bortset fra det, gik det fint. Bedste hastighedspræstation var 32 sek. Det tog os et par år at komme ned på tider, som amerikanerne klarer første gang. Eks-verdensmesteren Skip Miller fra Denver, som også var bedste amerikaner ved VM i år, blev ny LSF champion, hvilket næppe overrasker, og Gordon Pearsson meddeler stolt videre, at han selv vandt den specielle skala

klasse med sin ASW-17. Dette til trods for, at hans bedste hastighedsflyvning var 1 min. og 17 sek. »Jeg følte mit skæg gro langt, mens jeg fløj 4 x 150 meter-banen«, tilføjer Gordon med sædvanlig sans for humor og spontanitet, som synes at præge RC svæveflyvningen overthere.

Vore reglers debut blev således ikke nogen ubetinget succes, men vi må bedømme det positivt, at et trecifret antal erfarne konkurrencepiloter er vendt hjem til Californien, Florida, Canada m.v. med nordisk inspiration, og de vil naturligvis vide at vurdere de kvaliteter, som vi påstår at have bygget ind i programmet, trods de erkendte fejl, LSF konkurrencens organisatorer præstere denne gang. Og så sender Gordon naturligvis en hilsen til alle LSF medlemmer i Danmark (er hermed overbragt), ønsker vor nye koordinator Peter Frank held i sit job og takker Dan Mosgaard for 4 års veludført tjeneste.

Nordisk Mesterskab højstart i Finland

»Dansk totalsejr« beretter en tilfreds holdleder Peter Bech, og han har grund til at være tilfreds, for hans hold Peter Frank, Århus Mfk. samt Knud Hammeke og Gunnar Bryde, begge SMSK besatte de tre første pladser i nævnte rækkefølge. Ikke nok med det. Vor junior Henrik Hvidtfelt, NFK, blev juniormester, og havde han deltaget på det egentlige hold, var han blevet nummer fire, og havde da ligeledes slået samtlige deltagere fra øvrige lande. »Næste gang bliver det en delt førsteplads«, var holdlederens råd efter konkurrencen, og næste gang er næste år i Norge. Apropos Norge, så manglede både nordmændene og islændingene af hidtil uoplyste årsager her i Finlands skønneste hjørne, Kauhava nær Polarcirklen ved den Botniske Bugt. Det blev altså endnu et tre-lands mesterskab. Igen må vi så se lidt på vort seneste opgør med Norge, og ved VM en måned tidligere slog vi jo dem med en tydelig margin, så noget tyder på, at vi er bedst.

Peter Frank har altså i år 2 nordiske titler, og i højstart er det ikke juniortitlen. Det er dog ikke første gang en pilot med junior-alder bliver Nordisk Mester. Vi skal blot tilbage til 1977, hvor Per Jensen gjorde det samme. Men 2 nordiske titler, det er aldrig sket før. Vejret var fint sommervejr med kun svag termik. Peter Frank fløj en ny variant af sin hjemmelavede Corona serie med 2,8 meter spændvidde og Eppler 193 profil. SMSK'erne fløj de snart velkendte Unica'er, mens Henrik Hvidtfelt fløj en Epsilon med E-193 i roden og E-374 i tippen og 2,8 meter spændvidde.

Fortsættes side 26

Ole Wendelboe

Skalatreff-79 i Rakkestad, Norge

Efter indbydelse fra den norske RC-klub CORVUS fik John Wilsfeld samlet et hold af danske skalapiloter og -dommere til det årligt tilbagevendende Skalatreff, som i år skulle løbe af stabelen den 18. og 19. august. Turen startede fra København fredag formiddag, og vi nåede sent fredag aften frem til Rakkestad i Norge efter ca. 8 timers kørsel. Vi blev her budt velkommen af en af arrangørerne, Per Aasvestad, hvorefter vi blev indkvarteret hos nogle rare værter i byen. Inden vi gik til ro, fik vi sludret lidt om forholdene på flyvepladsen. Vi fik at vide, at pladsen kun var 10-15 meter bred, men at den til gengæld var 110 meter lang. Disse forhold var jo ikke de bedste, men vi håbede, at vinden ville stå os bi. Men piben fik en anden lyd, da vi lørdag morgen kl. 8 mødte op på pladsen. Vinden var frisk, og den stod på tværs af banen. Det dæmpede humøret en tand, men da vi havde fået pakket ud og havde set lidt på de andres modeller, kunne vi konstatere, at hvis vi ikke fik for store uheld, så skulle det være muligt at nå en placering i den bedste halvdel. Der var tilmeldt 29 deltagere, og det er jo flot, set med danske øjne. Der var omtrent lige mange fra Norge og Sverige, og så altså to fra Danmark.

Lørdagens flyvninger

Efter den statiske bedømmelse steg humøret dog en tand, idet Ivar lå som nr. 3 og John som nr. 7. Herefter startede flyvningerne i fint solskin, men desværre med lidt sidevind. Ivars første flyvning var ikke det bedste, han har præsteret. Han var knuget af nerver, og det tog os andre nogen tid at rette ham ud igen efter endt flyvning. John var ved bedre mod, da han skulle starte, men hans barometer faldt en tand, da han i starten var tvunget til at hive flyet i luften, inden det havde rigtig flyvefart. Det resulterede i et stall, modellen gik i jorden og fik bukket understellet. Det lykkedes dog at få det rettet i en fart og komme af sted igen, selv om første dags flyvetid kun var 9 minutter. John havde en del problemer med trimmet under flyvningen. Det viste sig senere, at motorfundamentet var blevet bukket under styrtet, så der var lidt reparationsarbejde før søndagens flyvning.

Jeg synes, at John lavede en flot flyvning, men desværre diskede dommerne hele flyvningen, da modellen havde været bag dommerlinien, så det gav et flot nul.

Lørdag aften havde den arrangerende klub lavet en »hyggelig aften«, hvor der blev

Det danske hold i Rakkestad. Fra venstre Jørgen Holsø, flyvedommer, John Wilsfeld, KFK, pilot, Ole Wendelboe, skaladommer, mekaniker samt Ivar Nobel, Den røde Baron, pilot.

SMC

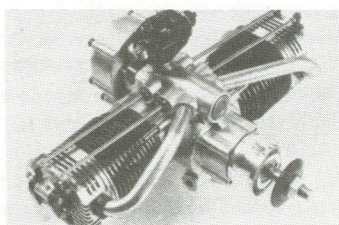
BUD NOSENS KÆMPE SKALAMODELLER

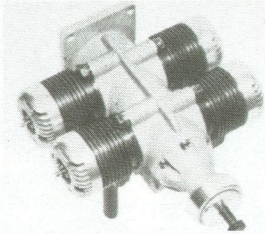
Piper Cub

PRISLISTE

PIPER CUB, 274 cm, 4,7 kg	kr. 1.285,-
CITABRIA, 274 cm	kr. 995,-
AERONCA, 274 cm, 4,5 kg	kr. 995,-
GERE SPORT, 244 cm	kr. 1.175,-
Mr. MULLIGAN, 274 cm	kr. 1.295,-
P51 MUSTANG, 263 cm	kr. 1.585,-

Damo 22 ccm, 4-takt, 2 cyl., 1 HK

Micron 10 ccm, 2-takt, 4 cyl., 1 HK

DAMO	kr. 2.600,-
MICRON, 2 cyl.	kr. 1.790,-
MICRON, 4 cyl.	kr. 3.255,-

På grund af gunstig import har vi sænket vore priser.

SKANDINAVISK MODELFlyCENTER

Kystvej 9,
9900 Frederikshavn
Telf. (08) 42 37 97
... aften også (08) 46 40 26

vist film fra sidste års Skalatreff samt fra Skala-VM i England i 1978. Herefter var ordet frit. Ivar havde taget sin guitar med, og mellem vittighederne underholdt han med svenske folkeviser og fællessang.

Afgørelsen om søndagen

Søndag skulle flyvningerne starte kl. 12 (i nabobyen Lillestrøm varede kirketiden søndagen efter til kl. 13. red. bem.), men vi tog tidligt på pladsen for at træne lidt. Vinden var blevet lidt bedre, men nu hang der nogle truende skyer over pladsen. Denne gang begyndte man start-rækkefølgen bagfra, men med start-numrene 15 og 17 lå vore deltagere fortsat lunt midt i feltet, så vi ligesom om lørdagen havde god tid til at se, hvordan de andre klarede forholdene. Kl. ca. 14 skulle John starte. Vinden var stilnet af, så vi var ivrige efter at komme i gang, men vi blev kaldt tilbage til fordel for nogle store fly, bl.a. en SAAB Safir, som lavede et lille kunstflyvningsprogram. Så blev vi kaldt frem igen, men som vi stod der, brød helvede løs. Det blæste op, og regnen styrtede ned, så vi i hast måtte have flyene ind i bilerne og selv krybe i ly. Efter at byen var trukket over, var det totalt vindstille, og John gjorde klar til at gå i luften. Han gennemførte sit program til ug med kryds og slange og blev belønnet ved efter flyvningen at ligge på førstepladsen, så humøret i den danske lejr var højt. Så var det Ivars tur, og han fløj også op til sit bedste; det eneste der svipsede, var en skønhedsfejl i landingen. Flyvningen gav stævnets højeste pointstal, så vi var jo helt vilde, da Ivar så lå som nr. 1 og John som nr. 2 — men der var kun 1,6 points ned til nr. 3, som endnu ikke havde fløjet. Det var M. Carlson fra Sverige, som efter førstedagen lå som nr. 1, så vi var spændte på, om han kunne røre

K.-Å. Elofsson, Sverige, i færd med at starte motoren på sin SAAB MFI 17.

M. Carlsson, Sverige med Pfalz DX 11.

T.v. Ivar Nobel med Hanriot og John Wilsfeld med Kawanishi.

os. Herudover manglede også E. Lund, Norge, som var bedst i den statiske bedømmelse samt K.-Å. Elofsson, Sverige, som har vundet Barkaby de sidste 5 år og også vandt i Rakkestad i 1978. Disse tre kunne true den danske føring, så vi havde stadig nerver på.

Dansk sejr

Ingen af dem kunne imidlertid forbedre deres resultater fra om lørdagen, og da det kun er den bedste flyvning — sammen med den statiske bedømmelse — som tæller, kunne vi konstatere en ubetinget dansk sejr med vore to eneste deltagere på første og andenpladsen. Det kunne jo ikke være bedre.

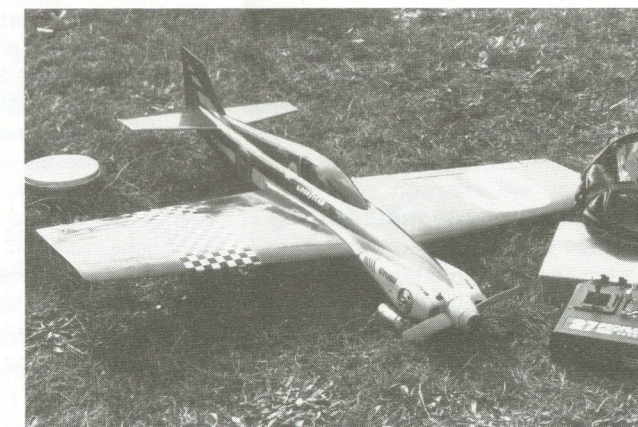
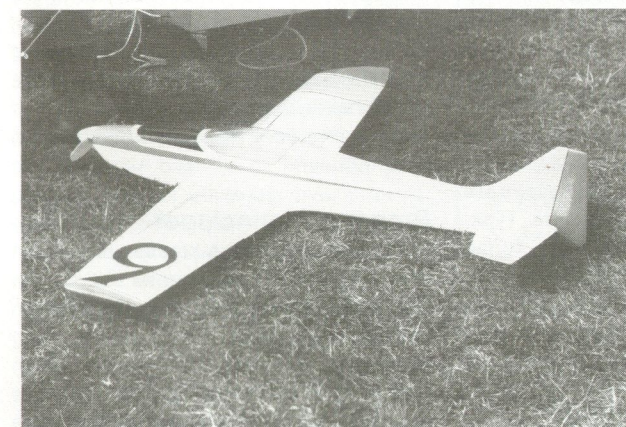

E. Lund, Norge, med DHC-2 Beaver.

T. Aas, Norge, har fundet en praktisk måde at bære sin Bleriot XI på.

Før præmieoverrækkelsen demonstrerede M. Carlsson og T. Löberg, Sverige, kampflyvning med deres flotte modeller af Pfalz DX 11 og DeHavilland DH 2. Sluttelig en tak til vore norske venner for et godt arrangement og en hel formidabel gæstfrihed. Vi glæder os meget til gensynet næste år. Og så håber jeg, at denne artikel har givet flere blod på tanden, så vi bliver lidt flere danskere i Rakkestad i 1980.

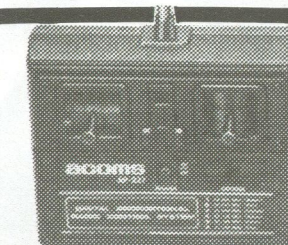

Filskov Airrace

Ved redaktionens slutning har vi ikke fået rapport fra FILSKOV AIR RACE, som fandt sted den 26. august på Filskov Kros flyveplads med Nuserne som arrangører. Men vi har fået billeder. Øverst til venstre ses en selvkonstruktion tilhørende Kaj Henning Nielsen, Nuserne. Som man vil se, er det en miniudgave af en kunstflyvningsmodel. Modellen til højre er en Dara Cat, hvis ejer er Hans Lorentzen, Viborg Modellflyveklub. Disse modeller blev præmierede som stævnets flotteste fly. Til venstre herfor har vi den model, hvormed Ole Mortensen fra Nuserne vandt selve pylonkonkurrencen, nemlig en modificeret Cassut.

Tænk sikkerhed!

Flyv aldrig over eller direkte imod tilskuere. Det gælder også, når tilskuerne kun består af »os selv.« Ved mindste tegn på fejl skal gassen tages fra, og der skal landes.

ACOMS RC ANLÆG
2 kanaler m. 2 servo, modtager batteribox, afbryder samt tilbh. for kun **678,-**

Stort udvalg i tilbehør - masser af gratis råd og vejledning af fagmand hos

Dalle Jepsen
leg og hobby
indeh. Jørgen S. Jepsen
RØDDING T 04-841551

Kunstflyvning

Efter hvad vi erfarer, har det en del steder givet anledning til debat, at to tyske piloter kunne få lov til at deltage i vore danmarksmesterskaber, mens de danske piloter majsommeligt må kvalificere sig for at få lov til at være med. RC-information har således fået et par henvendelser om forholdet, bl.a. et brev fra *Knud Aage Hansen*, Odense Modelflyveklub, som skriver, at klubben ikke vil kritisere sagen, idet man formoder, at der er en fornuftig forklaring på den. Denne forklaring vil man imidlertid gerne kunne læse i vort medlemsblad. Og vi vil naturligvis gerne give den efterlyste forklaring, men først må vi springe lidt tilbage i tiden.

Styringsgruppens målsætning

I vinteren 1976/77 blev det organisatoriske arbejde med kunstflyvningen overdraget til en særlig kunstflyvningsstyringsgruppe på tre medlemmer. På det tidspunkt stod det endog særdeles ringe til med dansk kunstflyvning. A-klassen bestod af ganske få piloter. B-klassen fløj et latterligt let program, hvorfor den ikke kunne påkalde sig nogen interesse. Og dommere var noget, som man fandt og overtalte under briefing. Styringsgruppen satte sig straks det mål, at Danmark i løbet af en periode på 5-10 år skulle blive et land, som kunne hævde sig tilfredsstillende i international kunstflyvning og have mulighed for at fostre en verdensmester. Første skridt på vejen måtte være at øge antallet af piloter, og det gjorde man ved at konstruere en attraktiv B-klasse, hvor man kunne skabe en ny generation af konkurrencepiloter, som man siden regnede med at sluse op i A-klassen. Denne

del af opgaven er godt på vej til at være løst, og den vil være gjort færdig i 1980. Samtidig er man godt på vej til at få løst dommerproblematikken, idet vi nu har en tilfredsstillende stab af dommere med en grunduddannelse at arbejde videre med. Men det er ikke nok at have bredde i dansk kunstflyvning. Ud af denne bredde skulle gerne komme en top, der kan hævde sig over for udlandet. Og det, som vi har brug for netop nu, hvis vi skal skabe denne top, er al den internationale påvirkning, som vi på nogen måde kan få. Som et led i bestræbelserne har styringsgruppen derfor besluttet at indbyde nogle få dygtige piloter fra vore nabolande til vort DM. I år inviterede man således *Kenneth Holm* fra Sverige og *Michael Kroeger* fra Tyskland, begge folk som vi nok skulle kunne lære noget af. Desværre måtte *Kenneth* melde afbud, men *Michael* kom. Og han fik følgeskab af en klubkammerat, som ikke var indbudt, og derfor vil styringsgruppen fremtidig præcisere, at der er tale om personlige indbydelser. Det er klart, at udenlandsk deltagelse i et DM godt kan gå ud over millimeterfærdigheden, bl.a. ved præmiefordelingen. Men styringsgruppen har altså valgt at prioritere udviklingsarbejdet højest — og at betale prisen herfor. Hermed være ikke sagt, at man ikke er åben overfor gode forslag til en præmiefordeling. Det system, man brugte ved DM i år, adskiller sig i øvrigt ikke fra det, som man nu i nogle år har brugt, når jyder deltager i sjællandsmesterskabet og omvendt! Ordningen er for resten til dels gensidig, idet styringsgruppen har en aftale med Sverige om, at vi også kan sende nogle få deltagere til de svenske

Det danske landshold fotograferet på Kjeller Flyplass i Norge. Fra venstre Jesper Meyer, Erik Toft, Bruno Hedegaard, Per Andreasen, John Nielsen og Peter Jessen. Selv om billedet blev taget på 1/250-del sek., havde holdleder Aksel E. Mortensen i forgrunden ikke tid til at vente og er allerede på vej væk.

mesterskaber for at lære noget. Desværre falder de svenske og de danske mesterskaber ofte på samme dato, men i 1978 havde vi dog én mand med i Sverige, nemlig *Bent Hansen*, som vist nok blev nr. 7.

Program C-princippet

Som bekendt flyves A-klassen med nogle indledende flyvninger med obligatoriske programmer, hvorefter de bedste deltagere går videre til en finale, hvor der flyves et program, som piloterne selv sammensætter efter visse regler. I december 1978 anbefalede FAI imidlertid, at man ved mindre konkurrencer lod alle deltagere flyve samtlige flyvninger efter finaleprincippet, også kaldet program C. Og denne anbefaling har medført, at man nu i de fleste europæiske lande — heriblandt Sverige — udelukkende flyver program C. Også Grænsescuppen blev i år fløjet efter dette princip, og det gik ganske udmærket, selv om der var en del nye og urutinerede piloter med. Som følge heraf har Sverige foreslået, at man også ved Nordisk Mesterskab fremover bruger program C, og dette blev vedtaget på et møde, der blev afholdt i forbindelse med dette års NM i Lilleström.

1980-sæsonen

Styringsgruppen har gennem nogen tid syslet med planer om en ny indbyrdes status mellem vore to kunstflyvningsklasser — stadig med det formål at fremme den tidligere omtalte målsætning. Vedtagelsen om at flyve efter program C-princippet ved fremtidige Nordiske Mesterskaber har gjort planerne yderligere realistiske, og vi har derfor aftalt med gruppeformanden, *Bruno Hedegaard*, at vi her skal omtale sagen — som altså endnu ikke er endeligt afgjort — således at piloterne har mulighed for at fremkomme med deres eventuelle kommentarer over for styringsgruppen. Mange deltagere i vore konkurrencer og et stort antal årlige konkurrencer er to faktorer, som begge vil medvirke til at udvikle dansk kunstflyvning. Desværre harmonerer de ikke godt sammen, for hvis deltagerantallet øges i forhold til dette års, så skal vi bruge minimum to hele dage til at afvikle en konkurrence. Og det medfører, at de fleste deltagere må tage hjemmefra allerede fredag med alle de vanskeligheder som det medfører: Fri fra arbejde, en ekstra overnatning ude o.s.v. Så vil det hele blive endnu dyrere for deltagerne. Og det vil gå ud over deltagelsen. Derfor forestiller styringsgruppen sig, at vore landsdækkende konkurrencer fra 1980 kun skal omfatte A-klassen — men vel at mærke en A-klasse, som udvides til f. eks. 25 piloter. Da alle jo næppe kommer hver gang, så kan vi vente med at starte konkurrencerne til lørdag middag og derved gøre dem billigere at deltage i. Det vil sige, at A-klassen altså skal udvides med en halv snes piloter, og det skulle heller ikke blive noget problem, hvis vi samtidig går over til at anvende program C. For her udvælger hver pilot jo som nævnt selv sine manøvrer, og nye piloter har jo lov at vælge de nemme manøvrer. Ja, i virkeligheden har man jo mulighed for at sammensætte et program, der er nemmere end det nuværende B-klasse program. For at undgå, at samtlige B-klassepiloter bliver begejstrede for tanken og rykker op, så må man nøjes med at tilbyde f.eks. de 10 bedste B-piloter oprykning. Og så samtidig vedtage en eller anden oprykningsordning fremover. Desuden må der naturligvis også kobles en eller anden form for nedrykning på systemet, for ellers kan der jo ikke skaffes plads til fremtidens oprykkere. Jamen, vil man sige, kan f.eks. 10 nye A-piloter begå sig mellem de gamle garvede. Og hertil er svaret ubetinget JA. Er man i tvivl, så se blot på, hvordan dette års oprykkere har klaret sig. De ligger bestemt ikke nederst på resultatlisterne — og en af dem gik direkte hen og blev dansk mester!

Top ti

Leif Widenborg

- 1 **Bruno Hedegaard** . 74 p.
- 2 **Leif Widenborg** . . . 74 p.
- 3 **Peter Jessen** 73 p.
- 4 **Erik Toft** 69 p.
- 5 **Jesper Meyer** 65 p.
- 6 **John Nielsen** 64 p.
- 7 **Henrik Kejlå** 63 p.
- 8 **Knud Malmose** . . 53 p.
- 9 **Per Andreasen** . . . 41 p.
- 10 **Peter Kjær** 39 p.

Listen er opstillet på grundlag af SM, Transmerc Cup, Silver Star Cup, Esbjerg International og DM.

Om B-klassen forestiller man sig, at den fremover anvendes til regionale konkurrencer, således at der bl.a. arrangeres særskilte jyske- og sjællandske mesterskaber for denne klasse. Og på en måde, så B-piloterne altså kommer til at kæmpe om retten til at rykke op i A-klassen. Som før fremhævet, så har styringsgruppen på nuværende tidspunkt ikke lagt sig fast på en løsning, men afgørel-

sen vil blive truffet i den nærmeste fremtid. Har du tilknytning til kunstflyvningen som pilot, dommer, stævnearrangør eller på anden måde, så er dine kommentarer velkomne. Ring til *Bruno Hedegaard*, (06) 98 07 45, *Leif Widenborg*, (03) 60 95 69 eller *Robert Jessen*, (05) 15 19 43.

Forslag til FAI

Sverige, Norge, Finland og Danmark er blevet enige om at indgive enslydende forslag om ændringer i de internationale kunstflyvningsregler til behandling på FAI's modelflyve-plenarforsamling, der afholdes i Paris i slutningen af november. Forslaget går ud på at gøre program C-princippet til den formelle regel — altså at rette reglerne ind efter de faktiske forhold med kun én samlet manøvretegnelse, hvorfra hver pilot selv kan vælge sine 12 manøvrer. Kun tolv manøvrer? Ja, for man foreslår samtidig, at start og landing ikke betragtes som manøvrer og derfor ikke bedømmes. Og det gør man ud fra en forudsætning, at det at starte og at lande ikke er kunstflyvning, men derimod noget rent praktisk, som er nødvendigt for at få modellen op i luften og ned igen. Endelig foreslår man nogle mindre justeringer i nogle af K-tallene, så disse i højere grad kommer til at svare til manøvrernes faktiske sværhedsgrad.

Der vil selvsagt være mest spænding om, hvorvidt det lykkes at få afskaffet start og landing som manøvrer og derved komme på linie med full-scale og Las Vegas kunstflyvning. Lykkes det, vil det samtidig indebære nye udviklingsmuligheder for vore modeller. For i så fald vil næsehjulet formentlig være noget, som hører fortiden til. Enhver rutine-ret kunstflyvningspilot kan starte og lande med en tohjulsmodel, hvis der ikke skal foretages bedømmelse. Så hvorfor leve med et (optrækkeligt) næsehjul med alle de ulemper, det medfører. Kan vi slippe for det, slipper vi for et stort hul i bunden af kroppen. Vi kan få brændstoftanken ned, hvor den bør være. Vi får nemmere ved at indbygge en lyd-dæmper i kroppen. Vi kan anbringe al understelsmekanik — lufttank, ventil og servo — i vingen, så vi kun behøver samle et servostik, når vi gør modellen klar. Og vi får bedre plads i kroppen til de komponenter, der skal være her, eller vi kan udnytte pladsbesparelsen til at gøre kroppen slankere.

Og, ærlig talt — ville det ikke være forfriskende med nogle nye eller stærkt modificerede konstruktioner ved vore kunstflyvningskonkurrencer.

I korthed

I en pause under Grænsecuppen demonstrerede Dag-Henning og Tore Paulsen »dog-fight« med deres små Grokker-modeller, som kun vejer 600 gram og er forsynet med 0.49 motorer. Det så meget spændende og realistisk ud, men værre — eller rettere bedre — blev det ved Nordisk Mesterskab, for her dukkede de op igen sammen med nogle klubkammerater, så der nu var hele 6 Grokkere indviklet i et luftslag. Tegningen til Grokker er vor bestseller, og den leveres fortsat fra sekretariatet for kr. 20,- pr. stk. incl. porto.

En anden tegning, der jævnligt spørges efter, er Erik Tofts Profile 3, som har været bragt i RC-information nr. 40. Her er det imidlertid konstruktøren selv, der forestår leveringen. Kontakt derfor Erik

Toft direkte. Han bor Dalby Allé 27, 9230 Svendstrup og har tlf. (08) 38 22 33. Prisen for Profile 3 tegningen er kr. 30,-. Erik leverer også tegning samt færdigdelte til svævemodellen Sigma, som vi præsenterede i nr. 36, for kr. 140,-.

I Norge er man kede af, at der ofte sker forviklinger mellem Nordisk Mesterskab og Norsk Mesterskab, da forkortelsen NM bruges for dem begge. Nordmændene beder derfor om, at man fremtidig vil forkorte Nordisk Mesterskab til NoM. Vi håber, opfordringen hjælper — selv om vi vist selv har forsyndet os imod den adskillige gange i dette nummer. Vanens magt er stor.

Svævemodelsiderne

Fortsat fra side 21

Der var nogen uenighed om startmetoden. Svenskerne brugte gummitov, finnerne løb, mens vi brugte spil. Men på andendagen stod der alligevel pludselig et finsk spil på pladsen, og måske var det skyld i, at finnerne nu overhalede svenskerne og henviste dem til sidstepladsen. Finnerne syntes at have lurt den danske startteknik, og en god start er jo næsten mere end den halve flyvning, når termikken ikke rigtigt vil blande sig i opgøret. Man leder forgæves på resultatsiderne, for posten fra Finland har endnu ikke bragt os de nøjagtige cifre, men se i næste nummer.

Undskyld! Det skal vare længe (i hvert fald til næste oktober), før jeg igen overer en lignende dagbog her i RC-i. Men indrøm: Trods særdeles blandet sommervejr har vi alle alligevel haft muligheden for store oplevelser med svævemodel i hånden. Og da denne sommer iflg. dagspressen har været karakteriseret af oktober-vejr, må der jo være basis for lidt sjovt endnu.

BYGGESÆT:

Clipped Wing Cub	kr. 385,-
Skybolt	kr. 590,-
Piper Cub J-3	kr. 380,-
Smith Miniplane	kr. 475,-
Liberty Sport	kr. 620,-
Sig Kommander	kr. 380,-
Sig Kadet	kr. 340,-
Ryan STA	kr. 680,-

SIG-katalog, 112 sider, tilsendes. Kr. 17,- + porto.

Telf. (01) 51 64 50

R/C Plaines Hobby

MÅLØV HOBBY

har

20 forskellige tegninger til skalafly. Vi har cowl og kabinehood til alle fly-tegninger som lagervare. Tegningerne koster hhv. kr. 30,- og kr. 65,- pr. stk. Eksempel: Spitfire kr. 30,-, Tiger Moth kr. 65,-.

DANSKE MÆRKER: 4 stk. à 15 cm i diameter + 2 stk. à 8 cm i diameter + 2 flag, pris kr. 30,-.

Vi har fyr-, balsa- og abachilister i mange dimensioner. Fyr- og abachilisterne findes i længder op til 150 cm. Priser fra kr. 1,20.

Ønsker du lister i bestemte størrelser, så skaffer vi dem.

Aeroplanfinér i 0,8 - 1,0 - 1,5 - 2,0 og 3,0 mm. 100 x 500 mm kr. 6,00.

300 x 500 mm kr. 15,00.

Vi sender overalt!

Åben daglig kl. 13.00-17.30
lørdag kl. 9.00-13.00

Måløv Hobby

Måløv Hovedgade 69
2760 Måløv
Telf. (02) 65 23 33

Pylonracing

AMC Air Race

Walter Nyborg, som var konkurrenceleder for AMC Air Race beretter her om de mange praktiske ting, der skal klares i forbindelse med pylon-konkurrencer.

Sidste år havde vi 3-4 mand i AMC, som dyrkede Club 20 Pylon. Man kunne ikke møde dem på flyvepladsen uden at blive opfordret til at arrangere et stævne. Da bestyrelsen tilrettelagde dette års stævner, besluttede vi at lade den mest ihærdige af pylon-piloterne overbevise os om, at det kunne foregå på vor plads. Vi tvivlede på forhånd, da vi i AMC har været nødt til at lægge stærke bånd på al motorflyvning af hensyn til naboerne, nogle beboelseshuse og en forboldbane. Vor pilot gik frisk til opgaven, målte pladsen op og gav os en skitse, hvorefter det så ud til, at det fint kunne placeres på vor plads.

Jeg fik stævnet behørigt anmeldt til RC-unionen og regnede så med at tage til Odense for at overvære første stævne. Det blev aflyst. Nu var gode råd dyre, for jeg havde regnet med at lære det hele der. Først forsøger man at granske reglerne, men det giver ikke mange tips, der er mildest talt intetsigende, hvad angår stævneafvikling. Så læser man alt, hvad der har været i RC-information om emnet. Nu ved man en anelse mere. En lang telefonsnak med styringsgruppeformanden fik sat flere praktiske ting på plads. Materiellet, d.v.s. pylons, ville Grindsted-folkene komme med. Så kunne planlægningen begynde. Hvor mange folk skulle der bruges? En foreløbig skitse blev opstillet, fire flagmænd til pylon 3, det er et teltstativ med net. Her fandt jeg det praktisk med en ekstra mand til at hjælpe flagmændene. Han skulle så også være radiomand. En enkelt mand ved hver af de øvrige 2 pylons er nok. Her flyves ikke så ofte inden om. Starteren skulle også tage sig af omgangstælling og placering, men her er brug for flere. Som stævneleder var det et passende sted at deltage. Her samles meldinger fra de tre pylons, tælles omgange og afgøres placeringer inden de videresendes til føreren af resultattavlen, der sammen med sikkerhedsmanden kaldte heatene frem. Senderdepotering og brændstofudlevering fulden teamet.

Stævnedagen oprinder, og folkene møder op i pæn tid. Desværre kommer en del af materiellet ret sent, så vi udsky-

Tre pylonracere i skarp konkurrence.

Fra venstre Hans Lorentzen, Viborg, Bent Jensen, Viborg og Max Berg, Århus, som blev henholdsvis nr. 3, 1 og 2 i AMC Air Race.

der model- og motorkontrol til kun at omfatte finaledeltagerne. 11 af de 12 meldte piloter er mødt op, og vi får 11 indledende heat opført på resultattavlen. Et par prøveheat for at opøve flagmændene i buret afslører ikke nogle svagheder, men efter et par af de indledende heat er fløjet, er det klart, at her er et par svage punkter, og et par reserver indsættes. Reglerne siger ikke noget om, at en pilot ikke må starte efter at startsignalet er givet, og da en pilot i ubemærkethed får startet senere end de øvrige, må vi også tillade dette i de følgende heat. Hvis der forefindes et mere omfattende regelmateriale end det i RC-information, så burde styringsgruppen tilsende det til stævnearrangøren. Og mens vi er ved kritikken. De tre radioer, som pylongruppen råder over, er for dårlige, og desuden kræver de betydelig mere instruktion, end den vi blev præsenteret for. Da vi først var i gang med heatene, var dette det eneste punkt, der kiksede. Der var nogle, som fik sig et par løbeture.

Vi fik efterhånden arbejdet os gennem

heatene, kvartfinalen og semifinalen. I finalen tog vi et par ekstra omgangstællere ind, således at der var en til hver model. Det er svært at holde øje med modellernes placering, når der flyves tæt, og det gøres der ofte i finalerne. Sikkerhedsmanden havde ikke meget at indvende, endskønt det 2 gange skete, at to modeller stødte sammen i luften. Det er vist aldrig hændt før i tidligere konkurrencer, og her så vi nødvendigheden af god sikkerhedsafstand til publikum. Uheld sker utrolig hurtigt. Efter finaleheatet blev finalemodellerne kontrolleret, og her blev nr. 2 diskvalificeret på en for lille spinner. Det er selvfølgelig kedeligt, men reglerne er klare nok på dette punkt.

Denne lille beretning skulle gerne give andre lyst til at arrangere stævner. Det er ikke så vanskeligt, selv om man må starte på bar bund.

Resultatet af AMC Air Race 1979 blev:

1. Bent Jensen, Viborg
2. Max Berg, AMC.
3. Hans Lorentzen, Viborg.

Walter Nyborg

Information fra RC-unionen

Bestyrelse

Tandlæge Bjørn Krogh, NFK (formand), Elmedalen 13, 3540 Lyngby. Tlf. (03) 18 70 94.
Konstruktør Erik Toft, NRC, Ålborg. Gårdejer Chr. L. Jacobsen, Haderslev RC.
Luftkaptajn Jens P. Jensen, KFK. Programrør Preben Nørholm, MMF, Herning.

Sportsligt udvalg

Programrør Preben Nørholm (formand), Godthåbsvej 7, 7400 Herning.

Styringsgruppeformænd Kunsthjvning

Isolator Bruno Hedegaard, Tinghøjvej 17, 8370 Hadsten. Tlf. (06) 98 07 45.

Svæve modeller

Peter Bech, Søndergårdsvej 43, 3500 Værløse. Tlf. (02) 48 28 08.

Skalamodeller

Svend Fischlein, Uglehøj Holbækvej 102, Søndersted, 4340 Tølløse. Tlf. (03) 48 90 51.

Helikoptermodeller

Fabrikant Ib Karlson, Tjørnevej 30, Fensmark, 4700 Næstved. Tlf. (03) 74 71 75.

Pylon racing

Lærer Arne Jensen, Søgårdsvej 8, 5750 Ringø. Tlf. (09) 62 20 85.

Frekvensudvalg

TV-tekn. Herbert Christophersen (formand), Møllevangen 8, Alsønderup, 3400 Hillerød. Tlf. (03) 28 63 65.

Klubkonsulent

Fuldmægtig Ole Wendelboe, Frøkær 9, 2760 Gårsløse Måløv. Tlf. (03) 18 47 12.

Unionens sekretariat

Bankprokurist Ole Meyer, Paludansvænge 4, 4700 Næstved. Tlf. (03) 72 21 07.
Giro: 3 26 53 66.

RC-unionen er den danske landsorganisation for modellflyvning med radiostyrede modeller. Unionen er tilsluttet Kongelig Dansk Aeroklub og Federation Aeronauique Internationale.

Årskontingentet er kr. 120,-. Uanset indmeldelsestidspunktet skal der altid indbetales fuldt årskontingent. Ved indmeldelse i årets sidste halvdel vil overskydende beløb automatisk blive refunderet i næste års opkrævning.

Ny klub

Lyngby Modellflyveklub er nu optaget i RC-unionen. Klubbens formand er Henrik Brill Jensen, Fortunvænget 17, 2800 Lyngby, tlf. (02) 88 30 56. Klubben flyver på Sletten i Dyrehaven, men kun med svæve modeller, idet motorstøj naturligtvis ikke kan accepteres der. Vi byder velkommen til klubben, som allerede har haft sin ilddåb som medarrangør af sommerlejren i Hanstholm.

Ny adresse

Vi har længe savnet en kontakmand for Sydkystens Modellflyveklub, men nu har vi fået en ny, nemlig Søren Dahl Jensen, Maglevænget 5, 2680 Solrød Strand, tlf. (03) 14 45 63.

LSF Aktivitetskonkurrencen

Konkurrencen slutter den 30. september. Senest den 15. oktober skal præstationsskemaet sendes — sammen med en frankeret returkuvert eller som fotokopi — til Peter Frank, Hyrdedamsvej 43, 8220 Brabrand for notering af delvist fuldførte diplomer.

Resultater

7.-8/7: FAG venskabskamp

Kunsthjvning

1	Michael Kroeger, FAG	315 p.
2	Peter Jessen, Esbjerg	266 p.
3	Erik Toft, NRC	258 p.
4	Per Andreasen, Østsvends.	254 p.
5	Bernd Ellerbrook, FAG	239 p.
6	John Nielsen, NRC	236 p.
7	Heinrich Johannesen, FAG	233 p.
8	Jørn Søvsø, Gudenå	231 p.
9	Bernd Wiese, FAG	223 p.
10	Günther Ellerbrook, FAG	196 p.

Kunsthjvning, hold

1	FAG	2.499 p.
2	Danmark	2.469 p.

Højstart

1	Wolfgang Fischer, FAG	3.460 p.
2	Preben Nørholm, Midtjysk	3.178 p.
3	Wolfgang Kratzat, FAG	3.046 p.
4	Peter Wiese, FAG	2.959 p.
5	Ottokar Beetz, FAG	2.752 p.
6	Uwe Kutscher, FAG	2.470 p.
7	Klaus Pohlmann, FAG	2.033 p.
8	Helmut Noffs, FAG	1.237 p.
9	Knud Møller, Midtjysk Mfk.	749 p.

Højstart, hold

1	FAG	1.880 p.
2	Danmark	1.134 p.

Samlet holdkonkurrence

1	FAG	4.379 p.
2	Danmark	3.603 p.

FAG — Flugtechnische Arbeitsgemeinschaft — var værter for venskabskampen på deres fine flyveplads ved Kaltenkirchen nord for Hamburg. Vejret var begge dage nordvestlig vind, hvilket generede kunsthjverne — som fløj det tyske program E — en del. Svæveflyverne blev nærmest delt i 2 grupper: De der beherskede vejrforholdene og så de, der ikke gjorde, sammen med de, der trak sig i tide.

7.-15/7: Sommerlejr, Hanstholm Skrænt

1	Peter Frank, AMC	4.000 p.
2	Henrik Hvidtfeldt, NFK	3.941 p.
3	Klaus Untrieser, Thy RC	3.677 p.
4	Rolf Rettedal, Forus, Norge	3.675 p.
5	Erik Birkkjær, Ry RC	3.620 p.
6	Sven Hede, AMC	3.192 p.
7	Kaj Normann, Ry RC	2.673 p.
8	Henrik Brill, LMFK	2.633 p.
9	Sven Ringkjøbing, LMFK	2.628 p.
10	Erik Jeppesen, Ry RC	2.031 p.

Højstart

1	Henrik Hvidtfeldt, NFK	4.152 p.
2	Kaj Normann, Ry RC	3.874 p.
3	Keld Sørensen, Silkeborg	3.468 p.
4	Troels Nielsen, NFK	3.462 p.
5	Niels Sund Nielsen, LMFK	3.398 p.
6	Ben B. Jørgensen, LMFK	3.042 p.
7	Erik Jeppesen, Ry RC	2.984 p.
8	Per Dahlberg, AMC	1.942 p.
9	Michael Schjøtler, Allerød	1.205 p.
10	Morten H. Holm, LMFK	1.200 p.

14.-15/7: NM skræntflyvning

1	Kaj Henning Nielsen, D	6.694 p.
2	Jan Karlson, S	6.638 p.
3	Anders Rättzén, S	6.614 p.
4	Preben Nørholm, D	6.414 p.
5	Philip Emborg Jensen, D	6.321 p.
6	Rafn Thorarensen, I	6.309 p.
7	John Knutsen, S	6.289 p.
8	Theodor Theodorsson, I	5.529 p.
9	Hördur Hjalmarrson, I	5.475 p.
10	Royce Morgan, N	4.864 p.

Hold

1	Sverige	19.541 p.
2	Danmark	19.429 p.
3	Island	17.313 p.

Juniorer

1	Peter Frank, D	6.857 p.
2	Staffan Kuuse, S	6.775 p.
3	Steinar Theodorsson, I	4.775 p.

Islansk sommer, når den er bedst, d.v.s. 4-9 m/s vind 10-30 grader skråt på Europas bedste skrænt, det mere end 100 meter høje Hvolstjall ved Hvolsvöllur 100 km øst for Reykjavik — og solen i ryggen. 8 runder blev afviklet efter FAI's internationale skræntregler. Juryen besluttede 20 ben på 100 meter bane og 20 sek. til flyvende start. Bedste enkeltresultat var 104,75 sek. fløjet af Kaj Henning Nielsen.

15.-22/7: Sommerlejr, Endelave

1	Jørgen Pedersen, ØMF	1.078 p.
2	Niels Møller, Nuserne	1.063 p.
3	John Damkjær, ØMF	1.044 p.
4	Henning Olesen, ØMF	1.042 p.
5	Max Kristiansen, Køge Mfk.	1.040 p.
6	Claus Munk, ØMF	962 p.

Der var tilmeldt 30 piloter fra hele landet, som i ugens løb gennemførte 3 konkurrencer i grøftelanding, ægbombning og tidshjvning. I tidshjvningen var indlagt et loop — og for at forhindre piloterne i at tælle sekunderne, mens de fløj, skulle de samtidig besvare en række lette spørgsmål. Til præmieoverrækelsen var der mange fine gaver, som vi var meget taknemmelige for. De var skænket af Ole Harder, Aksel E. Mortensen og Den Danske Bank i Vejle.

21.-22/7: Grænsuppen

1	Benny Kjellgren, Sverige	1.996 p.
2	Kenneth Holm, Sverige	1.764 p.
3	Ernst Totland, Norge	1.687 p.
4	Dag-H. Paulsen, Norge	1.685 p.
5	Tore Jemtegaard, Norge	1.544 p.
6	Kjell Dalsheim, Sverige	1.535 p.
7	Leif Johansson, Sverige	1.472 p.
8	Yngve Lindholm, Sverige	1.422 p.
9	Tore Paulsen, Norge	1.419 p.
10	Bruno Hedegaard, Danm.	1.352 p.
14	Peter Jessen, Danmark	1.270 p.
17	John Nielsen, Danmark	1.057 p.
19	Arne Bæk, Danmark	1.049 p.
21	Jesper Meyer, Danmark	1.032 p.
30	Per Andreasen, Danmark	545 p.

Der var i alt 33 deltagere fra Sverige, Norge, Tyskland og Danmark. Lørdag var vindstille og silende regn hele dagen, mens søndagen bød på sol, varme og jævn vind.

4.-5/8: DM kunsthjvning

Klasse A

1	Peter Jessen, Esbjerg Mfk.	1.934 p.
2	Michael Kroeger, FAG	1.886 p.
3	Bruno Hedegaard, AMC	1.850 p.
4	Erik Toft, NRC	1.691 p.
5	Per Andreasen, Østsvends.	1.564 p.
6	Jesper Meyer, Sydsjælland	1.527 p.
7	John Nielsen, NRC	1.499 p.
8	Bent Hansen, Silkeborg	1.493 p.
9	Bent Jensen, Viborg Mfk.	730 p.
10	Henrik Kejlå, KFK	730 p.

Klasse B

1	Jørn Søvsø, Gudenå	1.091 p.
2	Kristian Jensen, Østsvends.	1.004 p.
3	Henning Juel, Lollands RC	941 p.
4	Peter Christensen, Falcon	938 p.
5	Per Villadsen, Viborg Mfk.	906 p.
6	Stig Klausen, Sydsjælland	902 p.
7	Jan Jørgensen, Gudenå	874 p.
8	Anders Nielsen, Viborg	813 p.
9	Chr. Gulddammer, Hobro	777 p.
10	Lars Hauge, Viborg Mfk.	623 p.

Der var 14 deltagere i A-klassen og 12 i B, da 4 af de i alt 30, som havde kvalificeret sig måtte melde fra i sidste øjeblik på grund af havarier under træningsforberedelserne. I A-klassen gik 8 deltagere i finalen, og deres finalepoints var således, nævnt i placeringsrækkeføl-

gen: 989, 972, 909, 768, 813, 794, 709 og 762.

18.-19/8: Skalatreff 79

1	Ivar Nobel, Røde Baron	146,90 p.
2	John Wilsfeld, KFK	140,30 p.
3	M. Carlson, Sverige	139,98 p.
4	H. Kolberg, Norge	136,33 p.
5	J. T. Grimsrud, Norge	133,47 p.
6	Ö. Solberg, Norge	130,17 p.
7	T. Löberg, Sverige	129,80 p.
8	E. Lund, Norge	129,60 p.
9	K-Å Elofsson, Sverige	110,75 p.
10	L. Leverin, Sverige	108,80 p.

26/8: Skala DM

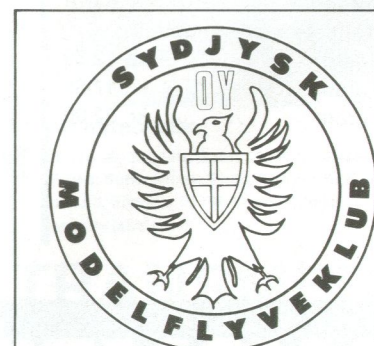
Konkurrencen — som havde samlet 8 deltagere — måtte afbrydes efter den statiske bedømmelse på grund af regn og blæst. Det blev i stedet aftalt af mødes igen den 22. og 23. september for at gennemføre flyvekonkurrencen, så forhåbentlig kan vi bringe resultater og billeder i næste nummer.

A-certifikater

165	Vagn Poulsen, Brønderslev
166	Jørgen Pedersen, Østjysk RCM
167	Max Kristiansen, Køge Mfk.
168	Poul Anton Overgaard, Ry Mfk.
169	Henning Olesen, Østjysk RCM
170	Sven Erik Kolding, RC-gruppen
171	Jørn Vinther, KFK
172	Preben Jacobsen, RFK
173	J. Frier Hansen, RFK
174	Jørgen Christiansen, RFK
175	Lars Christensen, RFK
176	Hans Peter Nørgaard, NFK

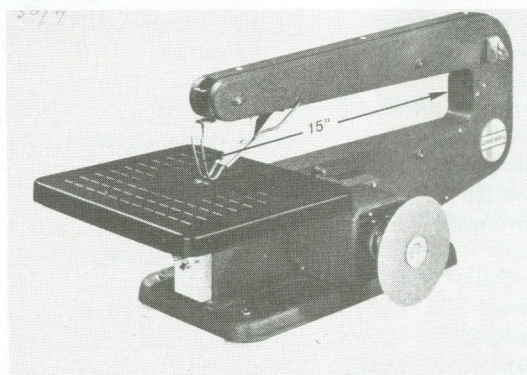
H-certifikat

4	Bent Djerberg, Farum Heliklub
---	-------------------------------

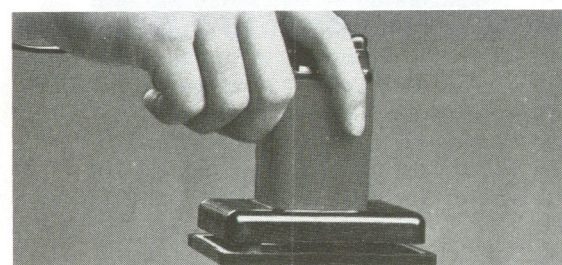

Sydjysk Modellflyveklubs nye klubmærke

Byggesæsonen står for døren!

Vi fører stadig væk den populære Dremel
dekupørsav til en populær pris ...

... og vi har desuden taget **HOBBYBOY** elektriske
miniværktøjer med i vort program.

Hobbyboy boremaskine	kr. 149,00	Hobbyboy motor m/ bøjelig aksel	kr. 175,00
Hobbyboy stiksav	kr. 149,00	Hobbyboy borestativ	
Hobbyboy rundsav	kr. 149,00	t/ boremask.	kr. 115,00
Hobbyboy rystepudser	kr. 139,00	Hobbyboy 12 V transformer	kr. 149,00

Lim		Beklædning	
Rudol - 35 gram	kr. 7,50	Solarfilm i mange farver, pr. m	kr. 14,50
UHU hart, 35 gram	kr. 7,50	Solarfilm i mange farver, pr. 5 m	kr. 59,00
UHU hart, 125 gram	kr. 14,50	Solarfilm, transparent og metallic, pr. m	kr. 16,50
Devron Epoxy	kr. 24,50	Solarfilm, transparent og metallic, pr. 5 m	kr. 62,00
Cyan, 7 gram (3 sek.)	kr. 18,50	Hvid beklædningsnylon, 100 x 90 cm	kr. 16,50
»Hvid« hurtigtørrende lim, der tørrer hårdt op, så det kan pudses med sandpapir:		Orange beklædningsnylon, 100 x 90 cm	kr. 18,50
Wilshold, 115 gram	kr. 12,50	Rød beklædningsnylon, 100 x 90 cm	kr. 18,50
Wilshold, 225 gram	kr. 17,85		
Wilshold, 480 gram	kr. 32,00		

Brændstoffast Co-No dope
pr. liter kr. 37,50

Hobbyboy-sæt
bestående af boremaskine,
rystepudser, rundsav, stiksav
og transformer kr. 699,00

Stort lager af balsa

1,0 mm - 130 x 1000 mm	kr. 4,00
1,5 mm - 100 x 1000 mm	kr. 5,00
2,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 5,60
3,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 6,50
4,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 7,20
5,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 7,95
6,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 9,25
8,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 10,85
10,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 11,90
15,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 19,95
20,0 mm - 100 x 1000 mm	kr. 24,75

Balsaklodser og -lister til samme fordelagtige priser.

loppemarked

Annoncer af ikke-kommerciel art optages gratis for medlemmer og abonnenter. Andre annoncer kr. 3,- pr. påbegyndt linie (å 38 bogstaver, tal og mellemrum) mod forudbetaling.

SÆLGES: 3 flymodeller, 5 motorer, komplet flyveudstyr samt 14 kanal Multiplex sælges samlet. Prisen snakker vi om. Allan Waltersdorff, Oehlenschlägersgade 5, 1663 København V, tlf. (01) 24 43 92 efter kl. 16.

SÆLGES: Velflyvende Graupner Mäxi med eller uden ny 6,5 ccm OS motor. Pris med motor kr. 800, uden kr. 450. Ideel overgangsmodel til 10 ccm motor. Halvfærdig Billing-Boat Samson slæbebåd, kr. 175. Halvfærdig Billig-Boat Zwarte Zee m/fitings, kr. 350. Henv. Jørgen, Liljevej 6, Vejen, tlf. (05) 36 18 36.

SÆLGES: Ny RC-bil af mærket PB Standard samt HB 21 PDP incl. div. udstyr og tilbehør. Peter Straadt, Sct. Pedersgade 5, 6760 Ribe, tlf. (05) 42 02 91 efter 18.

SÆLGES: Påbegyndt Snoopey 2 samt Suevia motor. Holmsteen Jensen, tlf. (05) 80 19 57.

SÆLGES: Becker 8-kanal radio med reduktion på 2 kanaler med 4 servoer. Påbegyndt Kavan Bell Jet-Ranger. Færdig men ufløjet Atlas. Ny OS 60 FSR. Brugt Webra Speed 60 med ny Perry pumpe. Hans Georg Andersen, tlf. (03) 83 42 56.

SÆLGES: 2 stk. OS 60 FSR med resonansrør. 1 stk. Perry pumpe. Boye Olsen, tlf. (03) 77 56 32.

SÆLGES: Graupner Bell 212 Twin Jet Mechanik med træningsrotoraksler samt elstarter, kr. 1.000. Steen Bjerring, Åleki-stevej 53. 4., 2720 Vanløse.

SÆLGES: Graupner Bell 212 helikopter med fabriksny HB-61 PDP motor og pontoner. Alm. HB-61 motor medfølger. Desuden et byggesæt til samme helikopter. Et sæt 27 MHz Graupner 12S fjernstyring med 3 kanaldele, 5 servoer, multilader m.m. P&T-tilladelse medfølger. Stort afslag ved samlet køb. Jens J. Johannesen, Gymnasievej 123, 4600 Køge, tlf. (03) 65 22 29.

SÆLGES: Brugte motorer, Webra Speed 61F m/dæmper, 2 stk. OS 60 FSR m/dæmper, OPS 40 F ABC u/dæmper, kun lidt brugt. Enhedspris kr. 350 pr. stk. Erik Toft, tlf. (08) 38 22 33.

SÆLGES: Topp F-18 Hornet, ikke påbegyndt. F Vestrup, Karup, tlf. (07) 10 18 91 eller 10 21 40.

SÆLGES: Nyt Jemco skalabyggesæt til P51 Mustang, skumkerner i vingerne, pris kr. 500. Multiplex automatisk understel, kr. 300. Tlf. ml. 9.00 og 17.30 (01) 17 26 27, efter 18.00 (01) 30 99 92. Spørg efter John.

Kender du Modelflyvenyt?

Indhold: Artikler, fotos, notitser, tegninger, meddelelser om fritflyvning, linestyring og radiostyring.

Deklaration: Dansk modelflyveblad, udkommer 6 gange om året, hvert nummer på 32 sider i A4-format.

Priser: Enkeltnumre koster kr. 9,50 incl. porto, abonnement for årgang 1979 (6 numre) koster kr. 55,-.

Bestilling: Hvis du vil springe direkte ud i det, kan du indsatte kr. 55,- på bladets girokonto og få årgang 1979 tilsendt, efterhånden som bladene udkommer. Eller du kan ringe i telefontiden og bestille enkeltnumre eller høre nærmere om bladet.

Tidsskriftet Modelflyvenyt
Mariendalsvej 47, DK-5610 Assens
Tlf. (09) 71 28 68 (hverdag kl. 10-12)
Postgirokonto nr.: 7 16 10 77.

JS teknik tilbyder

HURTIGLOPDELIGE NiCd Sinterceller

200 mAh	pr. stk. kr. 14,00
500 mAh	pr. stk. kr. 13,50
Ved 10 stk.	pr. stk. kr. 12,50
1200 mAh	pr. stk. kr. 21,50
Ved 10 stk.	pr. stk. kr. 20,50
2000 mAh	pr. stk. kr. 28,60
Ved 10 stk.	pr. stk. kr. 27,50

Holdere til 4 stk. 500 mAh samt til 4 eller 6 stk. 2000 mAh er på lager.

SÅ DU KANAL E ? DIGISWITCH tænd/sluk af elmotorer? Passer til alle anlæg. Vægt kun 25 gram uden stik.
Byggesæt med 1 relæ uden stik kr. 130,00
Byggesæt med 2 relæer uden stik kr. 160,00

GLØDERØRSDRIVER. Med denne enhed undgår du startproblemer med din gløderørsmotor.
Byggesæt klar til brug kr. 165,00

Alle byggesæt indeholder udførlig byggevejledning.

HAR DU TID PÅ DINE FLYVNINGER?
LCD stop-ur med mellemtid, begrænset antal kr. 270,00

Østjysk R/C Modelflyveklubs nye klubmærke

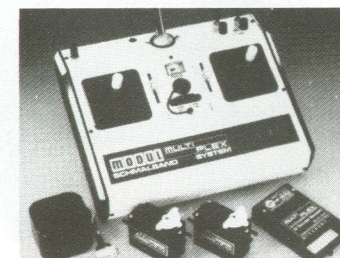
JS teknik

Uglevang 52, 1.
3450 Allerød
Telf. (03) 27 55 51

— også aften

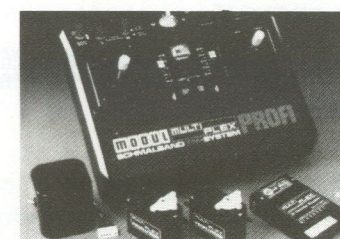
TRANSMERC

TRANSMERC HAR OGSÅ
MULTIPLEX OG
SVENSSON MODELLER
PÅ LAGER

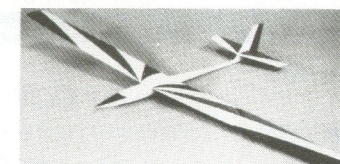
Multiplex Royal Modul

Kvalitetsanlæg med »Opel Gimbal« styrepinde. Sender og modtager er udstyret med udskiftelige moduler og hurtigopladelige akkuer. 7-kanals sender og modtager. Direkte servokontrol. Royal moduler er forberedt til indbygning af mixer og kombiswitch.

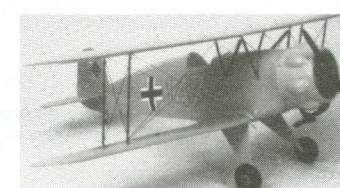
Multiplex Profi Modul

Multiplex's »slagskib« er yderligere forbedret. Foruden de allerede kendte raffineringer, der har kendetegnet Multiplex Professional, kan Profi Modul udrustes med exponentialstyring, mixer og tomgangstrimning til karburator.

Svæve- og elmodeller

Elektro-Baby, Scirocco, Sky-fly, Filius, Alpha, Alpha-H, LS 1, Flamingo, ASW 20, Fiesta Sirio, Starter, Sunny, Seychelle.

Motormodeller

Bravo 20, Big-Lift, Sport 20, Polo, Westerly, Prima, Super Prima, Pinto, Twinny, Hobo, Piper J-3, Fieseler Fi 156 Storch, Bucker Jungmeister (skala 1:4).

TRANSMERC

Næstvedvej 73, Bårse
4720 Præstø
Telf. (03) 79 02 02 (dag fra kl. 9)
Telf. (03) 79 19 55 (aften til kl. 19)

TRANSMERC

Næstvedvej 73, Bårse, 4720 Præstø
Tlf. dag fra kl. 9: (03) 79 02 02, aften til kl. 19: (03) 79 19 55

Alle priser er incl. 20,25 % moms.

Vi sender pr. postordre over hele Skandinavien. ✱ Vil du aflægge besøg, bedes du ringe i forvejen.

Esbjerg

ESBJERG RC-MODELSPORT

Kunstflyvningsmodeller er vort speciale!
Modeller er leveret til såvel nuværende som
kommende danmarksmestre. Det gælder om
at være godt flyvende i konkurrencen!

En god flyveforbindelse er (05)
13 92 46 og (05) 15 19 43.
Kirkegade 23, 6700 Esbjerg

Frederiksberg

Eget elektronikværksted. Alle reparationer
udføres. Specialforretning for RC-modeller,
biler, fly, både og helikoptere. Robbe og
Graupner specialist. Postordre ekspedieres
overalt. Salg på konto.

Hobby-Experten

H. C. Ørstedvej 1, 1879 Kbhvn. V
Telf. (01) 31 78 25

Grindsted

Fabrikation af glasfibermodeller, fly,
både m. m.
Eksperter i styro-vinger. Vi laver
vingen til din egen konstruktion.
Salg engros og detail.
Forlang brochure.

FIBAERO MODELLER aps
Skolegade 27, 7200 Grindsted
Telf. (05) 32 26 56

Grindsted

Alt til radiostyring

Hobby Shoppen

Skolegade 27, 7200 Grindsted
Telf. (05) 32 26 56

Helsingør

Vi har alt til radiostyring. Flere
fabrikater i radio på lager. Post-
ordre ekspedieres overalt.

STENGADEN HOBBYCENTER

Stengade 31, 3000 Helsingør
Telf. (03) 21 04 60

Herning

Alt i byggesæt, radioanlæg, moto-
rer og tilbehør til fly, helikoptere
og skibe. 25 års modelflyvefer-
ring.

Lind Hobby & RC-Service

Lind Hovedgade 28,
7400 Herning - Telf. (07) 12 40 60

København

Specialforretning for
radiofjernstyring — af såvel fly
som biler og både.
Postordre ekspedieres
omgående.

Kingo Hobby

Kingsgade 15, 1818 København V.
Telf. (01) 23 02 13

Måløv

Mange spændende byggesæt på
lager samt materialer, hvis du
bygger efter tegning.

MÅLØV HOBBY

Måløv Bygade 69, 2760 Måløv
Telf. (02) 65 23 33

Næstved

Vi er ikke verdensmester i RC —
Men da vore kunder kommer
igen og igen, er vi nok heller
ikke helt umulige

Næstved Hobby

Ringstedgade 14, 4700 Næstved
Telf. (03) 72 44 78

Odense

Specialforretning for modelhobby

Odense Hobby Forretning

Vesterbro 42, 5000 Odense
Telf. (09) 12 21 04

Rødovre

Alt i RC

RØDOVRE HOBBY

Roskildevej 284, 2610 Rødovre
Telf. (01) 70 19 04

Sønderborg

RC-anlæg: Multiplex, Microprop, Graupner
• Vi fører alt i byggesæt • RC-biler: Mantura,
Graupner, Tamiya • Vi har alt i elektronik og
modeljernbaner • Se indenfor, når du kommer på
disse kanter.

JEFFSEN Aps

hobby ELEKTRONIK

Østergade 5-7 6400 Sønderborg ☎ 04-425888

Vanløse

Alt i RC-udstyr

HOBBYFIRMA ABSALON

v/ Erik Rom
Aalekistevej 157, 2720 Vanløse
Telf. (01) 74 47 00

Ålborg

Kæmpeudvalg i RC-udstyr.
Egen import — derfor først med
nyhederne.
Imp. Logitech og Spital RC.

HOBBY SERVICE

Kurt Andersen, Nørregade 18,
9000 Ålborg, telf. (08) 12 13 15

STORT LAGER af **BØGER** og
BLADE om Modelfly og Model-
flyvning, Fly, Skibe, Biler og
AFV.
Kataloger og lister udleveres

HaSE

Telf. (01) 11 59 99
Løvstræde 8 - 1152 København K

Har du check på din radio
Ellers har
ULTRASOUND det!
Autoriseret værksted for
FUTABA, ROBBE og BECKER.

Ultrasound

Søndergårdsvej 43,
3500 Værløse Telf. (02) 48 28 08

MF hobby

Arne Jensen
Middelfartsvej 132, 5200 Odense V
09-16 60 30

Åbningstider: Ma.-to. kl. 13-17.30, fredag kl. 13-20, lørdag kl. 9-13.

Motorer

Webra Speedy 1,8	kr. 315,00
Dæmper	kr. 60,00
Resonansrør	kr. 190,00
Webra Speed 20 RC	kr. 360,00
Dæmper	kr. 59,50
Webra Speed 20 Auto	kr. 398,00
Webra 40 RC	kr. 398,00
Dæmper	kr. 75,00
Webra 40 Speed RC	kr. 460,00
Dæmper	kr. 80,00
Webra 61 RC, 17 mm	kr. 635,00
Webra 61 RC Champion	kr. 660,00
Webra 61 RC Racing	kr. 695,00
Dæmper, standard	kr. 110,00
Resonansrør komplet	kr. 195,00
Resonansrør Racing	kr. 245,00
Webra Speed 91 RC	kr. 725,00
Resonansrør	kr. 270,00
Profi 60 RC	kr. 450,00
Profi 76 RC	kr. 525,00

Vi fører også samtlige OS motorer til
de rigtige priser. Enya 19X, 40X og 60X
er normal lagervare. Stort lager af re-
serverede til Webra, OS og Enya moto-
rer.

Tilbehør

Brændstofpumpe, 12 V	kr. 125,00
Power Panel	kr. 148,00
Starter	kr. 325,00
Motorophæng, 6,5 ccm	kr. 10,00
Motorophæng, 10 ccm	kr. 12,00
Motorophæng, 15 ccm	kr. 35,00
Motorophæng, alum., solid	kr. 38,00
Hjul i alle størrelser fra 25 til 105 mm fra kr. 6,00 til kr. 20,00. Hængsler i mange forskellige typer, 10 stk. kr. 6,00.	

Byggesæt for begyndere

Kamco Kadet	kr. 350,00
Robbe Charter	kr. 325,00
Desuden Falcon 56, Senior Falcon, Skytumlér, Fly Box, QB 15, QB 40, Robbe Porter og mange flere.	

Racerbiler

Vi fører PB. Forhør om priser. Motorer
til racerbiler: Super Tigre, OS ABC,
Enya ABC og Webra. OPS forventes
på lager snarest. Alt i løse dele til lave
priser.

LIND HOBBY & R/C-SERVICE

Hovedvejen 28, Lind, 7400 Herning
Telf. (07) 12 40 60

NYHED FRA MULTIPLEX

DELTA 2 anlægget er et kvalitetsanlæg, som
MULTIPLEX har bearbejdet specielt med hen-
syntagen til de strenge nordeuropæiske krav.
Anlægget har mange gennemtænkte detaljer,
der ikke står tilbage for større og dyrere an-
læg. Desuden har det et meget smukt ud-
seende.

DELTA 2 har f. eks. udskiftelige krystaller, og
en klap på senderens bagside gør det nemt at
udskifte eller at genoplade strømkilden. Sty-
repindens bevægelsesretning kan vendes 90
grader, og pindens længde kan ændres.

DELTA 2 har en meget robust og vibrations-
sikker modtager, som tilmed er meget let og
meget lille.

Alle andre **MULTIPLEX** servoer, sejlvinde og
øvrige tilbehørsdele kan anvendes til **DELTA 2**
(og omvendt) ved hjælp af et specielt kabel.

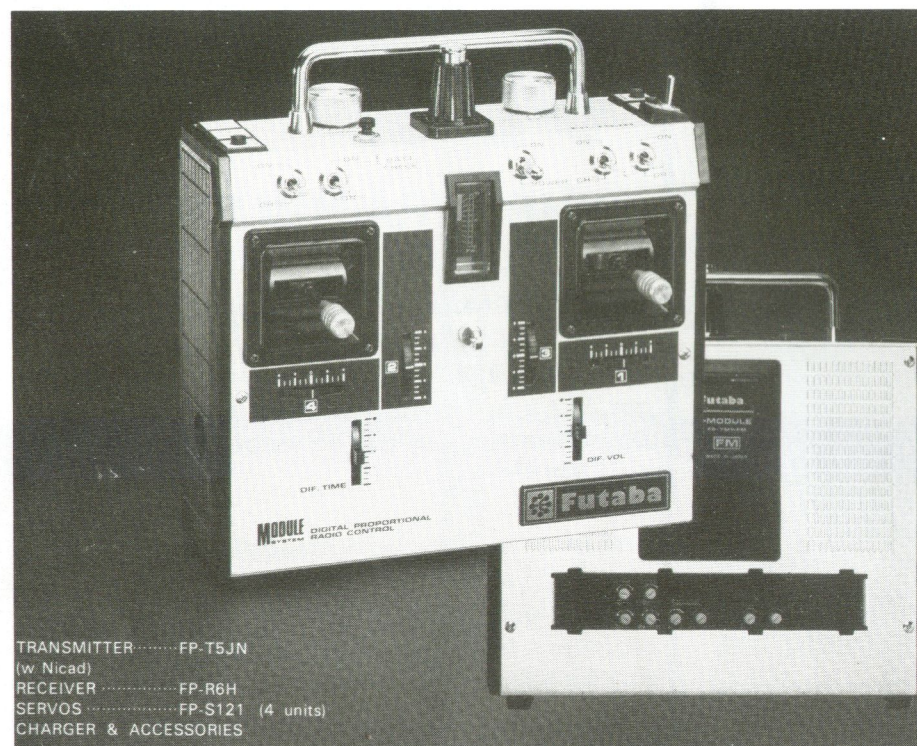
DELTA 2 er et meget prisgunstigt anlæg, hvor-
for det er populært som »anlæg nr. 2« eller
som anlægget »for junior«.

SE **DELTA 2** anlægget
hos din forhandler!

Postbox 3 8900 Randers
Tlf. 06-42 58 15

TRANSMERC leverer nu det programmerbare helikopteranlæg fra Futaba

Futaba FP-5JH 5-kanals helikopter-anlæg med 4 TP-S 121 servoer. Moduler i sender og modtager, så anlægget aldrig bliver frekvensforældet. Netlader plus Futabas sædvanlige righoldige tilbehør medfølger. I model FP-5JH — der naturligvis også kan anvendes til flyvning med almindelige modeller — er der lagt vægt på, at helikopterpilotten får tilgodeset de specielle krav til teknikken, som helikopterflyvningen kræver. Bl.a. mixning og forudprogrammering, således at der f.eks. ved forøgede motoromdrejninger automatisk bliver kompenseret på halerotoren. Plus en masse andre fordele for helikopterpilotten. Desuden er der naturligvis vendbar servoomdrejning, direkte servokontrol og kontrol af såvel effektudstråling som batterikapacitet.

Alt dette for kun kr. 3.895,-

TRANSMERC leverer desuden de andre kendte mærker i fjernstyringsanlæg:

**ROBBE MARS FMM - ROBBE MARS REX - ROBBE ECONOMIC
- ROBBE LUNA - MULTIPLEX DELTA - MULTIPLEX EUROPA
MODULANLÆG - MULTIPLEX MODUL COMBI - MULTIPLEX
MODUL ROYAL - MULTIPLEX MODUL PROFI - KRAFT 35 MHz
anlæg**

TRANSMERC

Næstvedvej 73, Bårse, 4720 Præsto
Tlf. dag fra kl. 9: (03) 79 02 02, aften til kl. 19: (03) 79 19 55

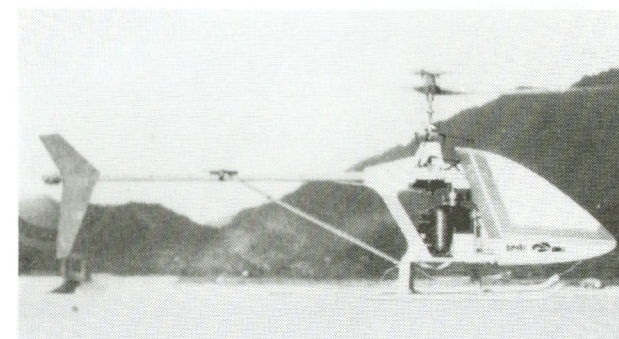
Alle priser er incl. 20,25 % moms.

Vi sender pr. postordre over hele Skandinavien. ✱ Vil du aflægge besøg, bedes du ringe i forvejen.

NYT I DANMARK

Helikoptere fra 1.795,-

FALCON er Hirobos begynderhelikopter. Trods den lave pris er den med stilbar hovedrotor (kollektiv pitch) og er anvendelig for avanceret flyvning. Den behøver et 4-kanals radioanlæg og en motor på 6,5-7,5 cm³. Flyvevægt 3,3 kg. Rotordiameter 1340 mm.

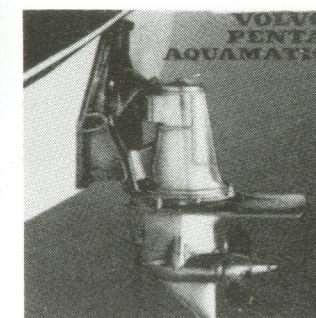
FALCON Mk. 2 er mere avanceret og har indbygget autorotation og wash-out. **Pris: 2.395,-**

For den mere skalinteresserede helikopterflyver findes følgende modeller:

Bell UH-1B Iroquois kr. 3.195,-

Jet Ranger Bell-206 kr. 3.195,-

Disse to er for 10 cm³ motor og har indbygget magnapull-start.

**Båddrev
Volvo Penta
Aquamatic**
udenbordsdrev i
skala 1:6 for motorer
fra 6,5-30 cm³.
Pris: Kr. 1.095,-

Ole Harder, Torsholms Allé 6, Tulstrup, 3400 Hillerød, Tlf. (03) 28 66 00

Åbningstider: Hverdag kl. 13-18, lørdag kl. 9-14.

Modelbyggesæt af højeste kvalitet og præcision

RC-biler

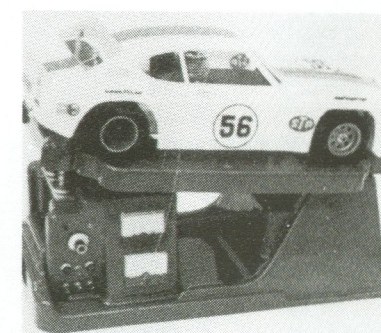
Alle bilerne har luftfyldte og pumpe-bare dæk, differentiale, uafhængig affjedring på alle hjul samt centrifugalkobling.

Thunder Byggy (bill.) kr. 1.495,-

FORD TOURING 30 har samme undervogn som beskrevet ovenfor, den har frem-, bak- og fri-gear samt et virkelig detaljeret karosseri.

Kr. 1.995,-

**Helfe Auto-
Start 500**
Passer til alle
RC-biler.